

šnje uzakonitve splava.

TRŽAŠKI DNEVNIK

OB SKRAJNO DRAMATIČNEM POLOŽAJU

Akcije za pomoč Beneški Sloveniji je treba pospešiti

Včeraj dopotovala iz Trsta v prizadete kraje dva poltovornjaka z živili in oblačili - Prebivalstvo pričakuje prikolice - Uspešen delovni tabor tržaških skavtov

V krajih, ki so jih novi potresi sunki do kraja uničili, je položaj še zmerom zelo dramatičen. Ljudje, ki kljub nevzdržnim pogojem vztrajajo na domači zemlji, pa četudi morajo prenašati skrajno neudobnost in neprijetnost šotiršč in čepov, pravim jim zemlja kar naprej volto in grozeče bobni pod nogami, so spet potrebni najnujnejše pomoči, kot po prvem katastrofalnem potresnem sunku 6. maja. Zadnji silovit potresni sunki pa niso le na novo razmaja, kar se je dalo razumeti v teh krajih, temveč so tudi na novo razgallili vso krutost abnormnih birokratskih postopkov in neučinkovitost ter nesposobnost deželnih oblasti, da bi stvarno reševala le hudi položaj.

Ljudje v Beneški Sloveniji in drugod potrebujejo zato predvsem varno zavetje in od tu tudi apel koordinacijskega odbora iz Beneške Slovenije ter solidaritetskega odbora za pomoč žrtvam potresa, da lastniki prikolic tudi pri nas dajo na razpolago svoja vozila za tiste, ki so se ostali v Beneški Sloveniji. Za druge, ki so jih nevzdržni pogoji prisilili, da začasno zapustijo svoje kraje (to so predvsem ženske, otroci in starejši ljudje), pa bi bilo treba tudi pri nas poskrbeti za primerno namestitve. Družine, ki bi bile pripravljene sprejeti v oskrbo brezdomce iz teh krajev, se lahko obrnejo na zbirni center v Dijskem domu (tel. 733167).

V prizadetih krajih pa spet potrebujejo tudi najnujnejše potrebščine. Včeraj sta v Beneško Slovenijo odpotovala iz osrednjega zbirnega centra v Dijskem domu dva poltovornjaka z najrazličnejšimi jedili ter oblačili, odejami in drugimi potrebščinami. Med drugim sta peljala tudi svež kruh, ki so ga prispevale razne slovenske pekarnice iz Brega, z Opčin, iz Nabrežine in mesta samega. Zbrane potrebščine so prepejale v Čedad ter v Bardo, Podbardo in Viškorsko. Tamkajšnje prebivalstvo je z velikim zadovoljstvom sprejelo to pošiljko, ki ne predstavlja le materialno pomoč, temveč tudi moralno oporo.

V okviru pomoči prizadetim krajem naj zabeležimo tudi pred kratkim zaključen tabor slovenske mejske skavtske organizacije. Skavti so od 2. avgusta delovali v Tipani, Viškorski, Debegisu in Karnahiti. Sodelovali so pri pripravljanju betonskih temeljev za barake, odstranjevanju ruševin, pomoči pri posameznih družinah, pri organizaciji šagre v Tipani itd. Vzpostavljeno sta dve ekipi dva tedna podirali barake v Padričah pri Trstu. Pobuda za uporabo teh barak je prišla od tržaških obrtnikov. Ker niso imeli ti dovolj delovne moči, sta večino razdiralnega dela opravili skavtski skupini. Iste barake je druga skupina začela sestavljati v Viškorski. To delo sedaj nadaljujejo tržaški obrtniki.

Skavti se ob tem zahvaljujejo po naročilu samega prizadetega prebivalstva vsem članom, prijateljem, oziroma vsem, ki so na katerikoli način prispevali k uspehu delovnega tabora.

Ennio Antonini
predsednik EZIT

Po sklepu deželnega odbora je podpredsednik dežele ter odbornik za industrijo in trgovino Stopper podpisal v petek dekret, ki zadeva ob-

S PETKOVE SEJE SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Slovenskim učencem in dijakom vse učbenike v materinem jeziku

Zahtevati pravilnik za delovanje deželne komisije za slov. šolo

Odbor sindikata je razpravljal, kot je bilo že napovedano, o zakonu št. 932 (Belci - Škerk) in sicer predvsem o omenih, ki se nanašajo na dodelitev slovenskega učnega osebja tržaškemu in goriskemu slovenskemu skrbništvu (čl. 7), na učbenike (čl. 8), na ustanovitev deželne komisije za slovenske šole in še o predpisih, ki urejajo gospodarski in pravni položaj šolskega osebja.

Tajnik sindikata prof. Franc Škerlj je v uvodu poročal o razgovoru sindikalne organizacije s parlamentarne senatore Gerbecu in poslanca Cuffarom in Škerkom o neizpolnjevanju predpisov omenjenega zakona ter o možnostih, da bi bile čimprej odpravljene razne pomanjkljivosti. Odboru je še prikazal potrebo, da bi čimprej prišlo do podrobnega izoblikovanja konkretnih predlogov in ponovnega srečanja s parlamentarci, ki naj bi pripravili srečanje s prosvetnim ministrom Francom Maria Malfattijem.

Sledila je poglobljena razprava o omenjenih predpisih. Poleg odbornikov so se razprave udeležili tudi nekateri člani, zlasti dragocen je bil prispevek prof. Sama Pahorja. Ugotovljeno je bilo, da bi moral imeti pristojnosti nad vsemi slovenskimi šolami profesor ali ravnatelj, ki je deljen slovenskemu skrbništvu, ostalo šolsko osebje pa bi moralo biti vključeno v poseben oddelek za slovenske šole pri šolskem skrbništvu, ki bi ga vodil omenjeni profesor ali ravnatelj. Ob razpravi o šolskih učbenikih je bil ponovno poudarjen sklep, da imajo slovenski učenci in dijaki pravico do vseh učbenikov in svojega materinemu jeziku. Za deželno komisijo za slovenske šole pa je bilo ugotovljeno, da bi bilo treba nujno zahtevati podoben pravilnik, ki bi določil njeno pristojnost in po-

novitev, upravnega sveta ustanove za industrijsko cono v Trstu (EZIT) ter imenju Enr-a Antoninija za njenega predsednika. Pristojnosti za ta imenovanja so namreč na osnovi novih izvršnih norm prešle z vladnega komisarja na deželno upravo. Novi predsednik Antonini je imel v prejšnji mandatni dobi podpredsedniško funkcijo.

Novi upravni svet sestavljajo dr. Carlo Pino kot predstavnik vladnega komisarja, Furio Romani, prof. Mario Lanza in dr. Arturo Paschi za deželo Furlanijo-Juljsko krajino, odv. Manlio Cecovini za tržaško prefekturo, dr. Enrico Licciardello za finančno intendantno v Trstu, arh. Paolo Spinetti za tržaški tehnični urad, dr. inž. Emanuele Vitale za tehnični urad za pomorska dela, dr. inž. Pietro Bonaffini za avtonomno železniško ustanovo, dr. inž. Aldo Mazzon za podjetje ANAS, Gerardo Francese za tržaško pokrajino, Gastone Millo za miljsko občino, Edvin Svab za dolinsko občino, Sergio Maurel za trgovinsko zbornico, Pietro Duva za pristaniško ustanovo, dr. Carlo Cogoi za združenje indu-

strijev, dr. inž. Bruno Umani za zvezo malih in srednjih industrij, dr. Gianfranco Ciani za združenje obrtnikov, Albino Gerli in Mario Crisenti za sindikat CGIL, Giuseppe Gosdan za CISL in Carlo Fabricci ter Giovanni Rodriguez za UIL.

Od 27. do 29. septembra
v Trstu 23. kongres
gerontologov in geriatrov

V tržaškem gledališču Rossetti bo od 27. do 29. septembra 23. kongres gerontologije in geriatrije. Glede gerontologije bo glavna točka debata o deželni zakonodaji za starejše osebe, ki se je bodo udeležili odborniki za zdravstvo in socialno skrbnost raznih italijanskih dežel. Razpravo bo vodil prof. Francesco Saveri Feruglio s tržaške univerze. Največ časa pa bo posvečeno geriatriji, napovedujejo tri okrogle mize, ki bodo podrobno proučevale bolni starejših oseb. Poleg tržaških

zdravnikov se bodo kongresa udeležili tudi geriatrji iz drugih italijanskih mest in iz Vzhodne Nemčije. Udeležence bo sprejel tržaški župan, ki jih bo počastil s koncertom za orgle v tržaški stolnici in z izletom v Ogled in Gračež.

● Jutri se bo na seždu v Ul. Caprin 18 sestala šentjakobska rajonska konzulta, ki bo razpravljala o zahtevi po novih gradbenih dovoljenjih.

Prof. Franc Škerlj
je stopil v pokoj

Profesor Franc Škerlj je šel v pokoj. Kolegi s slovenskega učiteljskega »A. M. Slomšek« so mu pripravi v sredo popoldneva večer, prav pa, da tudi mi ob tej priložnosti, ki sicer ne pomeni njegovega odhoda z bojišča za naše šolstvo, poudarimo njegov velik delež pri uveljavljanju in utrjevanju slovenskega šolstva od osvoboditve sem, posebej pa se njegovo zavzetost za pravice slovenskih šolnikov.

Profesor Škerlj je svojo pedagoško pot nastopil že leta 1940 na pomorski akademiji v Bakru in ostal na njej do februarja 1942. Zatočasno je potem zaradi vojnih let prekinil s poučevanjem, da bi takoj ob osvoboditvi postal v Trstu upravni tajnik Pokrajinskega narodnosvobodilnega odbora in tajnik takratnega podpredsednika PNOO Borisa Kraigherja. Toda že leta 1947 se je vrnil k šolstvu kot ustanovitelj in prvi ravnatelj prve slovenske pomorske šole v Kopru (sedaj deluje v Piranu). Kot pravnik je še isto leto prevzel mesto predsednika okrajnega sodišča v Kopru in ostal na tem mestu do leta 1949, ko se je vrnil v Trst in prevzel mesto tajnika in upravitelja Narodne in študijske knjižnice. Od leta 1949 do 1951 je bil pravni zastopnik generalnega konzulata SFRJ v Trstu, s šolskim letom 1952-53 pa se je dokončno povrnil na šolo in nastopil mesto profesorja na slovenski nižji srednji šoli v Nabrežini in takoj nato na liceju »France Prešeren« v Trstu, kjer je ostal do leta 1974, ko je prešel na slovensko učiteljskega »A. M. Slomšek«.

Zadnjih 8 let je prof. Franc Škerlj s krajšim predsedkom tudi tajnik Sindikata slovenske šole v Trstu. V tem svojstvu je bil pobudnik in izvajalec cele vrste akcij v korist razvoja slovenskega šolstva na Tržaškem. Omenimo naj samo znani protestni pohod slovenskih šolnikov v Rimu, številne intervencije pri raznih ministrih in podtajnikih, nastope preko vsedravnih sindikatov v obrambo interesov slovenskih šolnikov, povzrača pa še nastope za notranjo demokratizacijo razmer na slovenskih šolah, pri čemer ni poznal nobenega oklevanja in se ni nikoli izmikal jasnim stališčem in odločitvam, zlasti tedaj, ko je šlo za ohranitev sindikalne enotnosti slovenskih šolnikov.

Ker profesorja Škerlja poznamo, vemo, da bo slovenska šola še naprej deležna njegovih prizadevanj in njegove zavzetosti. Zaradi tega mu ne želimo mirnega uživanja pokoja, pač pa novih uspehov v boju za koristi slovenskega šolstva in šolnikov in osebnih uspehov v odvetniškem poklicu. Omenim si tudi želimo, da bi še vnaprej bil zvest sodelavec, našega dnevnika, zlasti seveda v šolskih zadevah.

j. k.

GOSPODARSKA ZADRUGA V BAZOVICI

priredi
danes, 19. septembra

LJUDSKO ZABAVO S PLEOM

S to prireditvijo se zaključuje sezonska zabava na združnem vrtu v središču Bazovice. Ples bo na obširni ploščadi.

Igral bo ansambel »Lojze Furlan«

Dobrodošli bodo postreženi z jedmi na žaru in s pristno kapljico.

Zadružniki

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom

REPERTOARNA OBVEZOST IZ PRETEKLE SEZONE
PREDSTAVA VELJAVNA ZA LANŠKI ABONMA

GEORGES FEYDEAU

CHAMPIGNOL ALI VOJAK PO SILI

(vaudeville v treh dejanjih)

PREVOD
BESEDILO PESMI
SCENA
KOSTUMI
GLASBA
PLESIJANEZ NEGRO
MIROSLAV KOŠUTA
ing. NIKO MATUL
KSENJA JERICJEVIĆ
ALEKSANDER VODOPIVEC
JANEZ MEJAC

REŽIJA MARIO URŠIČ

V petek, 24. septembra, ob 20.30 — Abonma red A — premierski
V soboto, 25. septembra, ob 20.30 — Abonma red B — prva sobota po premieri

V nedeljo, 26. septembra, ob 16. uri — Abonma red C — prva nedelja po premieri

Novi odbor

Časnikarskega krožka

Odbor Časnikarskega krožka je na svoji seji določil funkcije posameznim članom. Za predsednika so po novno izvolili China Alessija; podpredsedniki so Raffaello de Banfield, Fulvia Costantinides in Claudio de Polo; tajnik je Marco Cadelli; blagajnik je Tristano Girardi. Svetovalci so Stanislav Renko, Gianni Gori, Libero Mazzi, Marcello Modicano, Bruno Natti, Gualberto Nicolini, Augusto Redavid, Giorgio Tombesi in Gianfranco Viatori, člani nadzornega odbora pa so Guido Nassiguerra, Guido Nobile in Pino Bollis.

Gledališča

SSG

Gledališka sezona 1976-77 v gledališču Rossetti in v Auditoriju. Abonmaji od jutri dalje pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Potrditev stalnih redov do 10. oktobra.

Komorni zbor Glasbene matice prične z novo sezono jutri, 20. septembra, ob 20.30 v Ul. R. Manna 29 in vabi na prvo vajo vse tiste, ki bi želeli sodelovati v zboru.

Kino

MIRAMARSKI PARK - »Luci in zvoiki« - Predstavi: ob 20.30 »Der Kaisertraum von Miramar« (v nemščini); ob 21.45 »Česarski sen v Miramaru« (v italijanščini). Jutri počitek.

Mignon 15.00 »Il ladro di Bagdad«. Igra Sabu. Barvni pustolovski film. Nazionale 16.00 »Da mezzogiorno alle tre«. Charles Bronson. Barvni pustolovski film.

Grattacielo 15.00 »Savana violenta« (Drugi in še bolj pretresljivi). Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 15.00 »Racconti immorali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.00 »Il trucidio e lo sbirro«. Thomas Milian, Claudio Cassinelli, Nicoletta Machiavelli. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Eden 16.00 »L'ultima donna«. Michel Piccoli, Ornella Muti in Gerard Depardieu. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00, 19.00, 22.00 »Novocento«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Barvni film Bernarda Bertolucci. Aurora 15.30 »Scandalos«. Franco Nero in Lisa Gastoni. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 15.00 »I quattro dell'Ave Maria«. Terence Hill in Bud Spencer. Barvni western film.

Moderno 15.00, 18.00, 21.00 »Il gattopardo«. Claudia Cardinale in Burt Lancaster. Barvni film.

Filodrammatico 15.00 »Le giornate intime di una giovane donna«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 »Il buono, il brutto, il cattivo«. Clint Eastwood.

Vittorio Veneto 14.30 »Il braccio violento della legge - n. 2«. Gene Hackman in Fernando Rey. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Ideale 15.00 »Roma violenta«. Maurizio Merli. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Astra 15.00 »Bambis«. Barvni Walt Disneyev film.

Abbazia 15.00 »Colpo alla metropolitana«. W. Matthau, R. Shaw, M. Balsam. Barvna detektivka. Jutri: 20.30 »Chappagaa«. Barvni film, edina predstava.

Radio 14.30 »Porgi l'altra guancia«. Terence Hill in Bud Spencer.

Potovalni urad
AURORA

priredi naslednje izlete in potovanja:

□ 2 in 3. oktobra z avtobusom na Plitvička jezera. Cena 30.000 lir.

□ 16. in 17. oktobra z avtobusom na otok Krk. Cena 15.000 lir.

□ Od 30. oktobra do 4. novembra z ladjo in avtobusom v Dalmacijo in Črno goro. Cena 115 tisoč lir.

□ Od 27. oktobra do 4. novembra z letalom na otok Rodos (Grčija). Cena 153.000 lir.

□ V pripravi: Pariz in Carigrad.

Vpisovanje in informacije: Potovalni urad Aurora Ul. Cicerone 4, tel. 60-261

Izleti

Krožek Z21 - Bani priredi v nedeljo, 26. t.m., enodnevni izlet na Cerkljsko jezero in v Ribnico. Vpisovanje vsak dan pri Tončki Vidali pri Banih.

Turistična sekcija združenja Union obvešča, da je še nekaj prostorov za nedeljski izlet, 26. t.m., na Golte-Mozirje (cena 7.500 lir, kosilo vključeno). Sprejemamo tudi vpisovanja in informacije za šestdnevni izlet v Spanjo (z avtobusom in ladjo, od 25. do 30. septembra, cena 145.000 lir) s postanki in obiski v mestih Barcellona, Montserrat, Lerida, Santa Creus, Terragona in navzdol Costa Brava, Pirenejev, Linguadoc, Provanse, Azurne obale in Obale cvetja. Izletnike obveščamo, da lahko naročijo slike, ki se nanašajo na nedeljske izlete letošnje poletne sezone. Informacije in vpisovanja sprejemamo na sedežu združenja Union v Ul. Valdivrivo 30, II. nadst. (tel. 64-459) vsak dan od 17.30 do 19.30, ob sobotah od 11. do 12.30. Vljudno vabljeni.

Razna obvestila

Tržaški partizanski pevski zbor priredi družabno srečanje — piknik — danes, 19. t.m., od 9. ure dalje na Taboru pri Vrabčah na Krasu (Sezana). Vabljeni so včlanjeni redni in podporni člani TPPZ s svojimi družicami. V primeru slabega vremena se bomo umaknili v šolske prostore.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: tel. št. 732-627

V predprazničnih in prazničnih dneh dneva in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predpraznične dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovance INAM, INADEL, ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

PD Lipa v Bazovici izreka globoko sožalje vsem članom družine Grgič ob težki izgubi očeta Ivana.

Ob smrti Ivana Grgiča iz Bazovice, očeta naših pevcev Ivana in Karla, izreka TPPZ težko prizadeti družini globoko sožalje.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi

Karla Petrossija

Srčna hvala č.g. župniku, sorodnikom, vašanom in darovalcem cvetja. Družina

Trnovca, 19. septembra 1976

ZAHVALA

Dne 8. t.m. je v Vercelliju umrla

dr. Danica Bradamante
roj. Bertok

pravica

Pokopali smo jo v soboto, 12. t.m., v Trstu.

Sorodnikom, prijateljem in znancem se toplo zahvaljujemo za vse, kar so storiili v počastitev njenega spomina. Sestra Duša Kosmina z družino in družina Bradamante

Trst, 19. septembra 1976

Prerano nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in nono

IVAN GRGIČ
(NENDETUV)

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 20. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na domače pokopališče v Bazovici.

Zalujoči: žena Marija, sinovi Ivan, Silvester in Karlo z družinami, brat Karlo z družino in drugo sorodstvo

Bazovica, Padriče, 19. septembra 1976

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so z mano sočustvovali ob nenadomestljivi izgubi mojega dragega sina

VLADIMIRA SANCINA

Za tolažbo in pomoč da sem po sebo hvaležna č.g. župniku Grmeku, dr. Salviju, pevskemu zboru Valentin Vodnik, godbi z Brega ter sorodnikom in prijateljem, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga pospremili k zadnjemu počitku.

Zalujoča mati Notburga

Dolina, 19. septembra 1976

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in brata

KARLA RUPLA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Zalujoči: žena Angela, hči Silvana z možem, brat in sestra ter drugo sorodstvo

Prosek, Trst, Anckland, 19. septembra 1976

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja ob izgubi naše nepozabne

JOSIPINE GRUDEN

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so počastili njen spomin. Posebna zahvala č.g. župniku in pevskemu zboru.

Družini Gruden in Živec

Zgonik, Reka, 19. septembra 1976

LIVIO KRALJ

(iz Trebč)

Že leto dni je minilo odkar si nas tako prerano zapustil. Objokujemo te, kot prvi dan

žena s hčerko, mama, sestri, nečaki in sorodniki

Trebče, 19. septembra 1976

Včeraj - danes

in trg. pomočnica Liliana Cek, ple-

skar Perenc Kun in frizerka Teodora Szabo, delavec Lajos Dallos in

FOTO KINO

SEGULIN

NA VAŠO RAZPOLAGO

farmaceutka Anna Barna, skladiščnik Nevio Vella in študentka Anna Paola Keli, finančnik Luigi Todisco in učiteljica Grazia Pepe, uradnik Furio Peccolo in učiteljica Clara Ferluga, tehnik Fabio Silizio in trg. pomočnica Maria Kosinovic, nameščenec Gianni Menotti in trg. pomočnica Brigida Kobau, trgovec Aurelio Bencich in gospodinja Silvia Iurman, uradnik Giorgio Todeschini in gospodinja Bruna Cantori, upokojenec Emanuele Gasparini in gospodinja Olivia Vuk, tapetnik Lucio Sodnik in uradnica Annamaria Carboni, pomoščak Gianetto Ferri in gospodinja Caterina Perovic, uradnik Giampaolo Babin in uradnica Ida Bianco, tehničar uradnik Grazia Mosetti in trg. pomočnica Patrizia Brani - Turco, uradnik Carlo Priabaz in uradnica Dinora Greco, uradnik Benedetto Mangone in učiteljica Caterina Mauro, finančni strožnik Gerardo Picariello in vseučilišnica Adelaide Mastroberardino, finančni podčastnik Enrico Barbi in trg. pomočnica Anna Maria Schollberger, pomoščak Giuseppe Centano in gospodinja Alessandra Desiati, kovač Radosław Maganja in delavka Floriana Cleva, urar Renata Corelli in trg. pomočnica Erminia

PO ŠESTIH DNEH BOGATE ZBOROVSKÉ AKTIVNOSTI

Drevi bo v veliki goriški dvorani UGG zaključni koncert tekmovanja Seghizzi

V polifonskem petju je zbor «Bela Bartok» iz Budimpešte dobil kar dve prvi nagradi - Zaradi premočne konkurence ni bilo uspeha za slovenske zboro - Na drevesnem koncertu nastopi tudi mladinski zbor osnovne šole Trnovo iz Ljubljane

Madžarski zbor «Bela Bartok» iz Budimpešte je na tekmovanju v polifonski glasbi zaslužen dobi dve prvi mesti v kategoriji mešanih in ženskih zborov in tako ponovil uspehe, ki so jih v zadnjih letih na goriškem tekmovanju dosegli drugi madžarski zbori. Kot vedno so se na tem tekmovanju lepo izkazali drugi zbori iz vzhodnoevropskih držav, v zgornji del lestvice pa se je povzpel tudi zbor «Minipolifoni» iz Trenta, ki je dosegel zares izreden uspeh.

Slovenski zbori v tem prvem delu tekmovanja niso bili kdovekak uspešni. Najbolj se je izkazal Komorni zbor iz Nove Gorice, ki ga vodi Štefan Mavri in ki ga slovenska goriška publika dobro pozna. V kategoriji mešanih zborov je dosegel sedmo mesto med desetimi nastopajočimi. Za oba moška zamejska zbori «Mirko Filej» iz Gorice in «Valentin Vodnik» iz Doline, pa je bila konkurenca prehuda, premočna in sta v kategoriji moških zborov zasedla šesto in sedmo mesto, kar pomeni da sta bila na dnu lestvice. Znan, jugoslovanska zbor

Evropski posve: o polifonskem petju

Tema letošnjega sedmega evropskega posvetovanja v zborovskem petju v Gorici - to je ljudska pesem in njena umetniška obdelava v zborovski glasbi - je privedla kar 15 muzikologov, skladateljev in pedagogov, ki so skušali ta problem osvetliti z zgodovinsko-kritičnih, muzikoloških, umetniških ustvarjalnih in pedagoških vidikov. To potrjuje dejstvo, da folklor ni samo zanimivost, temveč potreba, izvor in navdihovanje tudi za umetniško ustvarjanje.

Iz Italije je predavala 5 strokovnjakov, med temi dva, ki sta obravnavala področje glasbenega ljudskega izročila slovenske etnične skupnosti v Italiji in italijanske etnične skupnosti v Istri. Prvo je obravnaval prof. Pave Merkl, znan neumen raziskovalec in proučevalec ljudskega jezikovnega, književnega, glasbenega in plesnega ter sploh kulturnega izročila med benediškimi Slovenci. Podal je nekaj kritičnih ugotovitev in ocen o dobrih in z ozirom na ljudski glasbeni tradiciji tega slovenskega območja ohranjenih posebnosti, le tem neustreznih priredbah, ki se odražajo v karikaturah ljudske ustvarjalnosti. O bibliografiji ljudskega in zborovskega petja italijanske narodnostne skupnosti v Istri je govoril zbiratelj in proučevalec glasbenega izročila tega področja, prof. Giuseppe Radice, ki je omenil tudi potrebo nadaljnjega proučevanja vpliva hrvaškega prebivalstva in obratno pri formiranju in razvoju ljudske glasbene tradicije na območjih skupnega sožitja.

Iz Italije so delovali še dr. Edward Nell, ki je govoril o zgodovinsko-kritičnih aspektih umetniške obdelave ljudske glasbe. O ljudski glasbi kot materinem glasbenem jeziku in njeni obdelavi v pedagogiki in učne namene je govoril prof. Roberto Coitre, ki je zajel tudi širšo problematiko na tem področju v italijanski sedanjosti v zvezi z zbiranjem, proučevanjem, obdelavo in izkoriščanjem narodnega glasbenega izročila. O svojih pogledih na glasbeno folkloro je govoril še Claudio Nogliani.

Predavatelji so bili še iz Anglije, Avstrije, Češkoslovaške, Grčije, Jugoslavije, Madžarske, Poljske, Romunije, Španije in Zpadne Nemčije. Iz Jugoslavije je predaval prof. dr. Radoslav Hrovatin, ki je podal zelo eksaktno analizo na osnovi slovenskih ljudskih motivov ustvarjene umetne pesmi «Pastirček», ki jo je na besedilo Otona Župančiča napisal Anton Lajovic. S tem je hotel prikazati primer načina uporabe in obdelave ljudskih pesmi v umetniško stvaritev kot rezultat v obdobju narodno-umetniško nazorske usmerjenosti pri Slovencih.

Ivan Silič

Drevi predstavitev knjige o atentatu pri Petovljah

31. maja 1972 so zaradi eksplozije avtomobila v zločinskem atentatu pri Petovljah umrli trije karabinjerji oddelka iz Gradišča. Po nekaj mesecih preiskave so sodnik in preiskovalci, karabinjerji sami, prišli do sklepa, da so atentat pripravili nekateri mladi Goričani, prišlo je do njih aretacije in do procesa pred tržaškim porotnim sodiščem. Proces je bil od 1. aprila do 7. junija 1974, vzbudil je precejšnje zanimanje in vsi obtoženci so bili oproščeni zaradi pomanjkanja dokazov. Prizivni proces se je pričel v Trstu lani decembra, takoj je bil prekinjen, nadaljeval se je letos spomladi v Trstu in spet so ga prekinili. Kdaj

se bo nadaljeval ni še znano. Na procesu je prišlo, kot smo obširno poročali v našem listu, do precejšnjih političnih prijemov, branilci, med katerimi je prednjačil znani odvetnik De Luca iz Verone, pa so skušali dokazati, da so preiskovalci hoteli obdolžiti za proces skupno goriških mladih ljudi, ki so morja že imeli kdaj prej opravka s policijo, da bi zakrili politično ozadje atentata. Branilci in tudi demokratična javnost so bili namreč prepričani, da gre za desničarsko obarvan atentat.

Na tržaškem procesu spomladi 1974 je bilo več posebnih dopisnikov velikih italijanskih listov, med temi tudi G. Testa od milanskega «Giornala». Ta se je za stvar tako zavzel, za ozadje atentata in proces se je pozanimal tudi izven ozkih delovnih dolžnosti in je napisal knjigo z naslovom «Il processo di Peteano». Knjigo mu je izdala znana italijanska založba, uradno jo bodo predstavlili drevi ob 20. uri na prazniku Unità na razstavišče Espomago v Gorici.

V terek sindikalno zborovanje o odpravljanju posledice potresa

Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL je, kakor smo že pisali, na deželni ravni razširila nov poziv delavcem za solidarnostno akcijo v pomoč prizadetemu prebivalstvu.

Pokrajinsko tajništvo federacije pa je za terek 21. septembra popoldne priredilo zborovanje v T-zidu, kjer bo Luciano di Sopra obširno orisal posledice naravnih nesreč ter vprašanja, ki se v zvezi s tem pojavljajo. Zborovanja se bodo udeležili vsi sindikalni predstavniki iz naše pokrajine, povabili pa so tudi predsednik pokrajine, župane ter pokrajinske tajnike strank ustavnega loka.

Pevci iz Dola in s Poljan bodo pričeli z vajami

Prosvetno društvo Kras iz Dola in s Poljan se pripravlja na letošnjo sezono. V terek, 21. t.m., se bodo v hiši Genije Pirčeve pričele vaje pevskega zbora, ki ga že dolgo vrje sto let vodi prizadeta Pavlina Komelova. Zbor je lani slavil 25-letnico obstoja in je ob tej priložnosti pripravil samostojni koncert v Domu Andreja Budala v Štandrevu.

Z istim koncertom bodo pevci nastopili v kratkem v Dobarobu, zato bodo smeli tudi za radio. Zaradi številnih obveznosti vodstvo pevskega zbora vabi domače mladince, ki bi radi nastopili v zboru, naj pridejo na prvo vajo.

V PRIREDBI GORIŠKEGA MLADINSKEGA KROŽKA

Goričani in Tržčani na tridnevem mladinskem seminarju v Bohinju

Seznani se bodo s sedanjo stvarnostjo v zamejstvu in matični domovini

Trideset goriških in tržaških mladincev se bo danes udeležilo tridnevnega mladinskega seminarja ob Bohinjskem jezeru, ki ga letos že petič prireja goriški mladinski krožek. Novost letošnjega seminarja pa je v tem, da so se goriški mladinci osem pridružili tudi Tržčani. Prireditelji so namreč imeli za potrebno, da se takih srečanj udeležijo mladinci z Goriškega kot s Tržaškega, ki jih vežejo skupni problemi, ki se zahtevajo povsem podobne rešitve. Seminar pa bo udeležencem nudil priložnost, da se поблиže spoznajo in tako odstranijo vrzel o večletnem pomanjkanju povezave med Trstom in Gorico.

Tridnevni mladinski seminar, ki ga prireja v Mladinskem domu, ima drugi, važnejši pomen. Na njem se namreč mladinci, ki delujejo v različnih mladinskih, športnih, prosvetnih in kulturnih organizacijah v zamejstvu, spoznajo s sedanjo stvarnostjo v zamejstvu in matični domovini, o enem jim seminar nudi priložnost, da obogatijo svoje znanje ter ga potem posredujejo v krožkih ali organizacijah, kjer delujejo. Povedati je še treba, da je seminar namenjen predvsem tistim mladincem, ki se soprozomeroma malo časa ukvarjajo s kulturno - prosvetno in športno problematiko v zamejstvu.

Po prihodu v Mladinski dom, ki je predviden za predpoldne, se bodo Tržčani in Goričani vsedli za mizo in razpravljali o skupnih vprašanjih. V ponedeljek zjutraj bo udeležence seminarja obiskala mladinska delegacija s Koroske, ki jim bo orisala nevarni položaj slovenske manjšine v Avstriji. V popoldanskih urah bo Sandi Ravnikar, predsednik republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije, govoril o mladinski problematiki ter o notranji strukturi ZSMS.

V terek zjutraj se bodo mladinci seznanili s političnim, gospodarskim in socialnim položajem v zamejstvu, ki ga bo obrazložil dr. Karel Šiško-ovič, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta. Popoldne pa bo Pavel Štrajn govoril o pomenu Slovenske kulturno - gospodarske zveze ter o njenih včlanjenih organizacijah.

V sredo zjutraj, pred odhodom, bo na sporedu še zadnje predavanje o politiki neuvrščenosti Jugoslavije ter o zboru neuvrščenih v Colombo, ki ga bo imel predstavnik Socialistične zveze delovnega ljudstva iz Ljubljane.

Potres razmajal zidove

Včeraj zjutraj so poklicali gasilce v Ulico Duca d'Aosta 19, kjer so lastniki nekega stanovanja ugotovili, da je potres v sredo precej razmajal nosilne zidove. Gasilci so pregledali stavbo in takoj obvestili občinski tehnični urad.

125 tisoč podpisov za univerzo v Vidmu

Prof. Tarcisio Petracco, predsednik odbora za univerzo v Furlaniji, je na tiskovni konferenci, ki je bila v videmskem hotelu, poudaril potrebo po ustanovitvi samostojne univerze v Vidmu. S tem v zvezi je dejal, da v poslanski zbornici že predložili zakonski osnutek, ki so ga sestavili na podlagi splošnega referenduma. Potrebni je bilo 50 tisoč podpisov, organizatorji referenduma pa so jih zbrali nad 125 tisoč.

Prof. Petracco je izhajal iz trditve, da je za gospodarski, kulturni in socialni dvig Furlanije univerza nenadomestljiv element. Govornik je bil zavzel, da bi v Vidmu ustanovili medicinsko, inženirsko in filozofsko fakulteto. Pri tem je namreč ugotovil, da je v splošni vidmški bolnišnici zaposlenih 350 zdravnikov, od teh samo 82 iz Furlanije. Poleg tega je dejal, da je Furlanija na zadnjih mestih, kar zadeva števila ljudi, ki so zaključili univerzo.

SPOR ZARADI ODSTRANITVE ŽUPNIKA V SV. ANI

Verniki hočejo razgovor z nadškofom tega pa ni bilo ves teden v Gorici

Afera župnika De Nadaia je predmet precejšnjih polemik med prebivalstvom

Župnija Sv. Ane v goriškem jugovzhodnem predmestju, njen župnik Alberto De Nadaia in krščanska skupnost v tej župniji so ves teden v središču dogajanja v Gorici. Konec prejšnjega tedna je goriški nadškof mons. Cocolin poslal župniku De Nadaia pismo, v katerem je zahteval njegov odstop, ta je moral dati odgovor do ponedeljaka zvečer. Dal ga je in bil negativen ter v skladu s mnenjem večine vernikov v tej župniji, ki so se udeležili izrednih skupščin v tamkajšnji cerkvi tako v nedeljo kot v ponedeljek in še v kasnejših dneh. V ponedeljek je nadškofu vrneno pismo v sprejeto pred škofom tega pa ni bilo v Gorici in baš je v teh dneh sploh odstopen ter se vrnili šele sredi prihodnjega tedna. Medtem se vsak večer ponavljajo pred škofijo demonstracije odraslih ljudi, med njimi v otroci, ki nosijo transparente, iz katerih se vidi, da zahtevajo razgovor s škofom.

Cerkev v naselju Sv. Ane je medtem «zasedena» in na mize časopisov prihajajo stališča raznih skupin. Verska skupnost v tem kraju odkrito podpira svojega župnika, ki je za-

vrnil odlobo nadškofa in se noče umakniti iz cerkve in iz tega naselja. Trdi, da bo ostal kljub vsemu v Sv. Ani s svojimi verniki. Zastopniki duhovščine pa so podprli odlobo goriškega nadškofa in ob sodili stališča župnika De Nadaia.

Ne vemo še kakšen bo izid tega «dvojboja» med župnikom in nadškofom. Verjetno bo volja nadškofa, ki ga podpira celotna duhovščina, prevladala. Kar je vredno v vsej tej zadevi omeniti je to, da se je okrog tega župnika v naselju novih, preloženih ljudskih stanovskih hiš, ki služijo v glavnem le kot nočno pribežališče prebivalcev in ki so odlojene od mestnega središča in od tamkajšnjega vrveža, zbrala skupina ljudi, ki je pričela analizirati položaj v tem mestnem okraju in zahtevati od odgovornih ljudi, da se cel vrsta tako upravnih kot socialnih vprašanj reši. To skoro gotovo ni bilo po godu nekaterim odgovornim ljudem v javni upravi in zato so od pristojne cerkvene oblasti zahtevali in tudi dosegli odstranitev človeka, ki je bil v središču protestne akcije.

Vsekakor pa lahko pričakujemo demonstracije tudi v drugi polovici tedna, ko se v Gorico vrne nadškof.

Skupina strokovnjakov «Sandoz» v Brdih

Na Goriškem se je mudila skupina vodilnih uslužbencev agrokemičnega kombinata «Sandoz», ki so se zbrali na redni letni skupščini. Obisk je bil izredno zanimiv, saj so strokovnjaki v sodelovanju z observatorijem za bolezni rastlin, po krajinskem kmetijskim nadzorništvom in konzorcijem za zaščito bršljih vin, priredili tudi predavanje o novostih pri zatiranju bolezni v vinogradih.

Skupina si je tudi ogledala vzorčno kmetijo v Jenkovem pri Krmini, ki je včlanjena v konzorcij za zaščito bršljih vin.

Razdelitev deželnega prispevka za šole

Posvetovalna komisija za šolske posvete, ki ji predseduje odbornik Fantini, sestavljajo pa jo še občinski svetovanci Luciani, Pellegrini,

ČIMPREJ ODPRATI POSLEDICE POTRESA

Potresni sunki povzročili več škode na Novogoriškem

Veliko šolskih in vzgojnoarstvenih objektov je zaprtih

Potresna sunka v sredo, ki sta tudi v naših krajih povzročila veliko preplaha, sta tudi v Novi Gorici in njeni okolici povzročili več materialne škode. Poleg tega, da so se na nekaterih hišah pojavile še vidnejše razpoke, je velik del šolskih in vzgojnoarstvenih objektov neuporabnih. Sam predsednik štaba za civilno zaščito Viljem Pahor je prepovedal uporabo dvoran, kjer so se pojavile razpoke in obstaja nevarnost, da bi povzročilo škodo ljudem ob morebitnih novih potresnih sunkih. Tako, na primer, v Novi Gorici so zaprte vse tri kinodvorane.

Položaj na novogoriškem območju zaskrblja občane. V Kanalu so zaprli telovadnico osnovne šole, medtem ko so v Biljah prostori šole v takem položaju, da se ne dajo uporabiti. Zaprta sta tudi vrtec v Vrtolbi in glasbena šola v Solkanu.

Zadnji tresljaji zemlje niso povzročili večje škode mostu 9. avgusta. To lahko sklepamo po tem, da se po njem promet normalno odvija, potem ko so strokovnjaki ANAS ocenili njegovo nosilnost.

SODELOVANJE MLADIH

V San Vendemianu poskrbeli za brošuro o odprti meji

Deset let sodelovanja in kulturnih slikov z Novo Gorico - Letošnji program še ni izčrpan

Te dni smo prejeli ciklostilirano brošuro Odprta meja - Confine aperto, za katero je poskrbelo komisija za kulturne izmenjave pri občini San Vendemiano, blizu Conegliana.

Občina San Vendemiano je v jeseni pred tremi leti sklenila pobratenje z Novo Gorico, vendar segajo prvi stiki daleč nazaj. Že od leta 1968 dalje so tako v Novi Gorici, kakor v majhnem središču v Venetu sprejeli vrsto konkretnih pobud, katerih cilj je medsebojno spoznavanje, zlasti med mladimi, utrjevanje prijateljskih odnosov, kar je osnova za trajen mir med narodi.

Vsako leto je prišlo do obiskov delegacij, kulturnih in športnih prireditelj v gostovanju otrok v obeh krajih. Največ srečanj se odvijajo v poletnih mesecih, ko so otroci, pa tudi starši bolj prosti. V tem mesecu imajo tako na sporedu še dvodnevni izlet otrok iz San Vendemiana po Sloveniji ter ribiški prireditelj v Novi Gorici, kjer se bodo pomerili najbolj izkušeni mladi in stari ribiči. Otroci iz Nove Gorice pa bodo sodelovali na slikarskem ex tempore v kraju Cordignano.

Letos je v kolonijah letovalo po dvajset otrok iz vsake občine.

Prosvetno društvo Oton Župančič v Štandrevu priredi v Domu Andreja Budala tradicionalni

JESENSKI PRAZNIK

Sporod: PETEK, 24. t.m.: ob 19.30 odprtje fotografske razstave; ob 20. uri kotalarska revija.

SOBOTA, 25. t.m.: ob 20. uri tekmovanje v brskoli; zvečer ples z ansambлом Mejaši. NEDELJA, 26. t.m.: ob 17. uri šahovska simulanka ter mladinski ex tempore; zvečer ples z ansambлом Mejaši.

DVOJEZIČNE TABLE PRED SLOVENSKIMI VASMI

Kino

Gorica
VERDI 15.00-22.00 «Qualcuno volò sul nido del cuculo». J. Nicholson. Mladini pod 14. letom prepovedan. Barvni film.
CORSO 15.15-22.00 «Serpente a sonaglio». V. Vianello, V. Fray. Barvni film.
MODERNISSIMO 15.45-22.00 «Stop a Greenwich village». L. Baker in S. Winter. Mladini pod 14. letom prepovedan. Barvni film.
CENTRALE 15.15-21.30 «Tre contro tutti». Frank Sinatra, Dean Martin. Barvni film.
VITTORIA 15.00-22.00 «Educazione sessuale». H. Gonnemann. G. Kieslich. Mladini pod 14. letom prepovedan. Barvni film.

Tržič
EXCELSIOR 16.00-22.00 «Il secondo tragico Fantozzi». Paolo Villaggio. Barvni film.
PRINCIPE 14.30-22.00 «Quel pomeriggio di un giorno da cani». Barvni film.

Nova Gorica
in okolica
SOCA «Marsejski dogovor». angleško-francoski barvni film ob 16.00, 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Daktari», ameriški barvni film ob 16.00. «Krvavi bratje», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Vohun, ki je unil svoje zveze», ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Rassi v Raštelu, tel. 83-349.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40-497.

Mali oglasi
TRGOVINA z rezervnimi deli za avtomobile v Gorici išče vajenca z znanjem slovensčine za delo v skladišču. Zanimati naj se javijo v pisarni našega lista, Gorica, Ul. 24. maja 1, tel. 83-382.

Doberdovala sekcija ZPK priredi tridnevni PRAZNIK KRVODAJALCA

DANES, 19. t.m.: finale v zbijanju balina. Ob 17. uri po zdravni govor, koncert godbe na pihala «Kras». Ples.

Dobro založeni kioski, domača vina, specialitete na žaru in ribe. Vljudno vabljeni!

Goriški moški zbor «Mirko Filej» je nastopil na tekmovanju Seghizzi.

Cankar v dunajski slavistiki

Na nedavnem mednarodnem simpoziju o Ivanu Cankarju v Ljubljani je imel naš znani koroski zamejski pisatelj in borec za pravice koroskih Slovencev profesor Janko Messner zanimiv prispevek pod naslovom Ivan Cankar na Koroskem in na dunajski slavistiki po zadnji vojni.

Dvoje znanstvenih razprav o delu Ivana Cankarja je rodila dunajska slavistika po vojni, je dejal na začetku Janko Messner, in sicer delo Wolframa Walderja: Ivan Cankar als Künstlerpersönlichkeit. Wiener slavistisches Jahrbuch, Ergänzungsband II, herausgegeben vom Seminar für slavische Philologie an der Universität Wien, hrsg. durch Rudolf Jagoditsch, Hermann Böhlau Verlag, GRAZ/KÖLN, 1954 in delo Hilde Bernger: Zu Ivan Cankar's Klänge und Hänge. Cankar's Sprache in der Sprache der Nationen. Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades an der Philosophischen Fakultät der Universität Wien, 1974, Professorin Wytrens und Hamm als Referenten.

Wolfram Walder skuša prikazati na 96 straneh Cankarjevo umetniško razvojnjo pot na njegovi prozi, razpravi in stiri obdobja. Prozi se razteza od izida Hise Marije Pomocnice. Avtor mu pripisuje prevladovanje naturalističnih momentov, prikazovanje nenaravnega živčnega in boleznega v duhu dekadence. Sebe hranje Nietzscheja, pravi, je pomagalo Cankarju oblikovati krepkega posameznika, na pr. v Krizu na gori, vrh umetniškega razvoja da je dosegel v Hlapcu Jerneju, s 35 leti pa da začel njegova ustvarjalnost popuščati, markizem zanj izgublja pomembnost, vzroke človeškega gorja da išče odsele v človeku samem, ne več v pomanjkljivosti družbenega reda, kakšno večje delo se mu ne oserči več ... Na str. 34 pravi Walder dobesedno, da Cankar ni bil mislec, njegova dela da ne izražajo nikakršnih izvirnih ali globokih (1) misli, pri katerih ne odgovori na vprašanje, zakaj njegovi junaki propadajo in umirajo. Avtor kar naprej poudarja Cankarjevo izrazito stremeljenje po abnormnem, perverzmem, Ekskluzivna shematičnost, s kakršno skuša Walder interpretirati Cankarjevo literarno umetnost, je primer skrajno vprašljivega subjektivnega pristopa, saj popolnoma omalovažuje o koline in mu pripisuje v zvezi z oblikovanjem umetniške osebnosti drugotno mesto. Tako mu mora celotni Cankarjev opus obviseti v razkoraku kakor boksarska vreča. Nemško-avstrijska šola na osnovi idealističnega filozofskega koncepta in formalne logike, začerenje (še danes) predvsem na dunajski germanistiki, je s to študijo dokazala samo eno: wie man es nicht machen sollte! Ko študijo bereš, se stran za stran ne moreš ubraniti vtisa, kako zelo je produkt znane zgodovinske pojavnosti, nekakšne ohole, ovzviženosti cesarske avstroogorske monarhije nad stvarmi čuga podložnega (ma ni vrednaja) narava Slovencev.

Kako more Walder pisati o umetniški rasti Cankarjevi brez upoštevanja Bele Krizanteme? (V celoti študiji je niti enkrat ne omenil!) Tako pa, da osmeši svojo dunajsko slovensko kankarjano, ki sedanjost slovenskega kankarjano, ki izida morda (!) kot doprinos k zgodovini slovenskega kulturnega življenja tako vrednost, da ne prikazuje pesnika pa da ne prikazuje pesnika pa da ne prikazuje pesnika pa da ne prikazuje pesnika. Kam bi človek s takšnim razjudetjem!

Pisec pričujoče ocene ni študij literarni zgodovinar, vendar misli, da je Walder to še manj, saj se mu pri branju Cankarjevih del (če jih je sploh vse prebral) ničler ni posvetilo, da je Cankar nemara družbeno angažiran pisatelj v areni življenja, čeprav je na mnogih mestih to tudi som povedal. Toliko manj verjetno je, da bi bil mogoč zaslužiti, kako presenetljivo aktualen je Cankarjevo idejno svetlo v naših dneh, tudi v naših razmerah, posebej v avstrijskih družbenih in političnih razmerah ... Ottakring se danes ni drugačen. In sam veliki čarovnik in pravljicar Kreisky prizna, da ima Avstrija nad pol milijona revežev.

Ali Walder uganja svojo kabineto tujo učeno, zato mu še na kraj pameti ni prišlo, da je nemara Cankar tudi pomemben avstrijski mislec-umetnik-kritik-nemško slovenski. Pomembno je za nas, ker je Dunaj s njegovim časom — kakor mnoge druge, ki so sli — z baklami naprej — ignoriral. Končno pa se mi zdi abotno, da bi se s tem samovoljnim pshoanalitičnim pojmovanjem Cankarjeve osebnosti še naprej ukvarjal.

Na čisto drugačnem znanstvenem nivoju je disertacija Hilde Berngerjeve. Raziskovalka je rojena 1936 v Schweinfurth/Main in se je po nekaj letih šolske službe v Nemčiji lotila slovanske in romanske filologije na Dunaju in jo nadaljevala v Ljubljani, Frankfurtu in Münchnu. V uvodu svojega dela se zahvaljuje za prijazen pomoč profesorjema Wytrenzu in Slodnjaku in pohvalno omenja poslovanje in Univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Ko govori o namenu svojega raziskovanja, ugotavlja, da se do sedanjega dela na tem področju poslužujejo stilistični pojavi v Cankarjevem celotnem opusu, tako da se prikažejo od individualnih umetnih abstrahirana, medtem ko skuša sama prikazati presenetljivo variacijsko širino v Cankarjevem ustvarjanju na dveh tekstih, ki predstavljata skorajda polarni nasprotaj njegove pripovedne strukture. Ko združuje svoja opazanja — oprta zvesto ne sama

delo — čemur se menda strokovno reče z imenitnim pristopom, z znanstvenimi momentimi, ki se ji zdijo sprito posebne situacije slovenske literature nujno upoštevati vredni, jo zanima vprašanje: vprašanje stanja zavesti (morda bolje: zavednosti?) v centralnih literarnih figurah.

Ko avtorica primerno ovrednoti pionirski pomen ruskega formalizma in češkega strukturalizma, poudarja da na večina literarnih del dopušča navezovanje ne stvar prstom nanje, ker njihova umetnostna struktura ni dozorela, to največkrat iz vzrokov zunaj literature. V Cankarjevem primeru, pravi Hilde Bernger, zasledujemo do leta 1906 kompromise in nedoslednosti, med drugim iz ozira na bralce in na posebno situacijo Slovenije-oboje simptomov socialne narave. Prav za to obdobje, pravi avtorica, je priporočljivo dopolniti interpretacijo iz samega dela s pogledi na okoliščine in vzroke njegovega nastanka in na vprašanje komunikacije s sodobnim (tedanjim) slovenskim bralcem.

Ze ko govori o nastanku svojega raziskovanja, trči neogibno na omenjenega Wolfranga Walderja in ga zavrne, češ neka Cankarjeva polarna si nasprotujoča stališča nikakor ne zmanjšujejo vrednosti njegovih samozpovedi, pač pa samo potrjujejo zavzetost mladega umetnika za kulturno dogajanje, pogojeno s trudom za mnogoplasnost koncepti. Avtorica pravi, da imata Na klancu in Hlapec Jernej kakor večina Cankarjevih del za temo socialno mišerijo na Slovenskem, da pa se pisatelj s Hlapcem Jernejem obrača izrecno na določen ljudski sloj, ki ga sicer v drugih delih ogovarja, za katerega pa se to kar postavlja oblik specifične literarne tradicije, medtem ko je Na klancu tekst, ki ga je napisal kot avtor svojega časa in v katerem je prestatil perspektivo zavesti v centralno figuro. Dve komponenti se tu spajata, ki ju je avtor občutil večkrat kot nasprotujoči si: estetizem literarne moderne (dekadence) in socialna vprašanja.

V sedmem poglavju je avtorica razdelila obširno razpravo na 192 straneh. Zanimiva so njena domneva o uporabljenih barvah v Jerneju, saj je njihova simbolna vrednost v epski strukturi toliko bolj jasna, cel Jernej je prepleten s trojico temno-svetlo-rdeče, medtem ko se v Na klancu iste barve in svetlobne vrednote indikativno o od situacije do situacije, se spreminjajo, zasnovo, oslabijo in spet brez oziroma tradicije evropske barvne simbolike. Tako je rdeča barva pri Jerneju še izraz strastne akcije, tu na že atribut zatona, po čemu ipd. Posebno zanimivo je šesto poglavje, kjer osvetljuje Simna Sirotnika kot antiunaka v primerjavi z antiunakom Franko, zlasti pa kot grotesken pendant k Hlapcu Jerneju, ki da se mu sicer pozna a prima vte Gooliev vpliv (Akaki Akakičev, Pláč), a je čisti produkt slovenskih socialnih razmer.

Tudi za današnjo, zlasti zamejsko verniško publiko, je o disertaciji dovolj polemičnih ugotovitev, na primer ta, da Jernej mora izgubiti vero v boga, ker meni, da je bog povezan s tuzemsko pravico, medtem ko njegova vera v pravico ostane, ravnotežje pravice pa si poišče po poganskem — z maščevanjem. Zadevne strani ugotovim, da je bil Cankar katoličan, ne puščajo nikakršne opore.

Morda je avtorica v svoji raziskovalni vmei nekoliko stilo

Kulturni dom v Trstu bo odprl svoja vrata v petek, 24. t.m., ko bo Stalno slovensko gledališče uprizorilo — še kot obveznost od abonementov iz prejšnje sezone — Feydeaujevo voudevilsko komedijo »Champignol ali vojak po sili« v režiji Marija Uršiča. Na sliki prizor z vaje

TERSKA SLOVENŠČINA IN JEZIKOVNO IGRAČKANJE

Ob slovarčku terskega govora Alessandre Molaro Ferrari ter slovarčku govora v Muzcu, ki sta ga sestavila Adriana Ceselli - Dani Pagnucco (Sot la Nape, 1, 2, 4/1975)

I. Gre za domači govor v kraju Podbarbo oziroma za govor v Muzcu, se pravi za tersko narčje slovenskega jezika. V. 1. številki Sot la Nape, uradnega glasila Furlanskega jezikoslovnega društva (Società filologica friulana), ki deloma v italijanski, deloma pa v furlanski izhaja v Vidnu, je Luigi Ciceri (podpisan L.C.), odgovorni urednik in bivši predsednik društva, s krajšim uvodom in tremi pisli iz leta 1964 sedaj že pokojne učiteljice v Podbarbu (Cesariis, v reviji je enkrat napadeno napisano Ciseris, kar pa pomeni Čizerje v občini Centa) Alessandre Molaro Ferrari dal v objavo prvi del njegovega slovarčka pod naslovom Vocabolario dell'Alta Val Torre raccolto da Alessandra Molaro Ferrari in sicer od črke A do L, medtem ko je drugi del, od L do Z izšel v 2. številki. V 4. oziroma zadnji številki lanskega letnika pa je v Sot la Nape izšel še prispevek, ki sta ga pripravila Adriana Ceselli in Dani Pagnucco in se nanaša na vas Muzco (Musil); dala sta mu naslov Vocabolario della Valle del Torre — Musi. Vzpostavili so namreč prve omenjeni slovarček Molaro Ferrarjeve v 1. in 2. številki, ki sta jo imela s sabo, in sta ena licu mesta) primerljiva podobnost govora v Podbarbu z govorom v Muzcu. In skraj za šalo (tako pišeta dr. Ciceri) sta sestavila slovarček, ki nekako dopolnjuje prvega.

Ugotovitev naših jezikoslovcov (tu mislim predvsem na dialektološko delo Frana Ramovša in na njegovega učenca Merkuja, ki se odlikuje po novem pristopu in tudi po drugačnem vrednotenju takih imenovanih čakavizmov) da danes ni še nihče mogel znanstveno ovreči. Mislim, da jih tudi ne bo. Velja, kar je ugotovljeno: tersko narčje je danes eno najbolj razčlenjenih slovenskih narčij, to pa predvsem zaradi številnih gorskih pregrad na terskem ozemlju, in je obdržalo arhaične poteze v besedišču, po drugi strani pa se zaradi nekoč skoraj izključno kmečko-pastirskega načina življenja — in še brez zveze s slovenskim zaledjem — ni moglo tvorno vključiti v svet tehnične in mešanske civilizacije (Merku). Ni čudno torej, če si je jezik slovenskih Terjanov, ali bolj terških Slovencev, pomagal s prekrat kulturnih spoznanj, ki v furlanskem jeziku niso bili preveč večja ali pa je sploh ni znal; Ciceriju pravi, da furlanščino razume, mož pa da jo tudi govori, medtem ko za slovenščino Alessandra dobesedno zapiše: «Io la lingua slovena non la conosco, nič pa ne reče o terskem narčju. Učiteljica nadalje piše, kako jo je to delo zapisovanje besed) zabavalo in kako sta z možem večkrat bruhnila v glasen smeh. Ze Ciceri, ki ni filolog (po poklicu je zobozdravnik, njegova žena Andreina pa se precej ukvarja s folklornimi in etnografskimi filmi s področja Beneške Slovenije) in je veliki pobornik za oživitve furlanskih tradicij, v svojem uvodu k slovarčku skuša nekako zmanjšati delež slovenščine, avtorica slovarčka pa v svojem pisnu avtoritativno zapiše: «Poche sono le parole slave o slavizzanti nella parlata della Valle e mescolate col friulano e l'italiano» (str. 55). Molarova tudi trdi, da je prepričana, da terski govor nima ničesar skupnega (non ha niente a che fare) s slovenščino (ona za Gorice, v Nadiških dolinah in v Karnajski dolini, ki da ga je že imela priložnost slišati ... Nesmiselno je tako nestrokovno mnenje pobijati, vendar je človeku žal, da tudi Ciceri podlega tistemu slabemu amaterskem in neobjektivnemu pojmovanju filologije, ki ga najbrž še vnaprej usmerjajo nezreli predskodi do Slovencev. Nič ne rečem, da ni ogromnih razlik med govorom v Podbarbu in tistim iz goriške okolice, ampak to še ni noben dokaz, da ne bi spadala k slovenskemu jeziku. Radoveden sem, koliko bi se razumela Italijan iz S. Giovanni in Fiore v kalabrijskih hribih in piemontski rojak iz Pinerola, če bi vsak mlail svoje domače narčje. Italijanska televizija je pred tremi leti prenašala oddajo, v kateri smo lahko zvedeli, da sredi prejšnjega stoletja v Italiji ni bilo niti dveh milijonov ljudi, ki bi znali kveč italijansko, italijanski jezik, pa kaj bi tisto! Ze zaradi tega, ker, kolikor mi je znano, noben slovenski pisec ni nikoli o malovazeval furlanščino (nasprotno: celo mnogi jo branijo pred italijansko), ni lepo, da brez komentarja ugledna furlanska revija objavi mnenje Molaro Ferrarjeve, da je terski govor »una lingua ladina ante se qualche parola slava s'è infiltrata« (str. 56). Pri vsem tem pa je tudi res, da so med Furlani, med furlansko čutečimi izobraženci ter duhovniki vedno redkejši tisti, ki bi kot Ciceri radi kar pofurilili nekaterje predele Beneške Slovenije (Režijanov pa dokazali rusko tatarski izvor!). Učiteljici Molarovi in dr. Ciceriju smo vseeno lahko hvaležni za objavo gradiva, čeprav na neznanstven način. Molarovi, ki naj v miru počiva, nje nih napadnih vrednotenj tudi ne bomo prehodno zamerili, saj čuti, da so rezultat nepoznavanja stvari in stoletne nacionalistične vzgoje.

Zakonca Molaro sta zbrala skupno 1665 besed (sem poleg samotnih gesel štejem tudi nekaj izvedenih). Vzel sem si čas in uvrstil vse besede v dve skupini; ker me je zanimalo, kako je terski govor neka dvojezična mešanica, sem bil še posebno pozoren. Priznam, da ločitev v dve skupini ni bila zmeraj mogoča in v smiselnosti. Ker je terščina pač eno od narčij slovenskega jezika, veljajo zanj podobna splošna pravila kot za druga narčja. Starih germanizmov, ki jih srečamo tudi drugod po slovenskem narodnem

Ladinska dežela REZIA - utopija

Obsegala naj bi Meran, Bocen, Cortina d'Ampezzo, Belluno, Pordenone, Tolmezzo, Videm, Gorico in Trst! - O odnosu južnotirolske SVP do Ladincev Tri kategorije oziroma trije stadiji izumiranja

«REZIA, ki jo predlaga avtor s svojimi conami ali okraji ali provincami Meran, Bocen, Cortina d'Ampezzo, Belluno, Pordenone, Tolmezzo, Videm, Gorica, Trst, je danes utopija, kljub svojemu starodavnemu etničnemu in kulturnemu rimljanstvu, ali hipotetizma nove evropske ureditve, a se lahko realnost sprčo demografskega prirastka in potrebe po večjih in boljših služnostih, v okviru svobodne in suverene Italije in Evrope, v kateri se nacionalistične napetosti odpravljajo v prid etnijam in skupnim interesom obstoja, miru, duhovne ustvarjalnosti in kompenzacije za politične odtujitve in za vsiljene nadstrukture.»

Tako je zapisal prvi predsednik in ustanovitelj MOVIMENTO FRIULI in bivši podpredsednik «Ljudskega gibanja za deželno avtonomijo» Arturo Tosi v svojih uvodnih pripombah za 120 strani obsegaajočo publikacijo: Giampao Sabatini: «LADINCI» — Kako se je rodilo in kako izginja neko ljudstvo, ki smo jo prejel pred dnevi in ki je izšla pri florentinski založbi Pucci Cipriani (cena 3.500 lir). Kljub poudarjanju, da gre za utopičniški projekt, je bralcu brošure zanimivo za Slovence, ki bi spadali v tisto REZIO, že zaradi radovednosti, kakšno usodo jim je predlagatelj namenil. Zanimiva pa je tudi ponekod naravnost presenečljiva in predvsem močno neargumentirana — zgodovinska razlaga, ki jo vsebujejo tretje, četrto in tudi peto poglavje.

Verjetno bo za naše bralce najbolj zanimiv tisti del poglavja (četrtga) «Lingvistična in politična», ki nosi naslov «Italijanski izcedenizem in Ladinci». Na str. 79 piše avtor utopičnega predloga tudi o germanizaciji in v istem stavku tudi o «slovenizaciji» «spece di parlata ladina», na tej in na prejšnji strani pa so navedena tudi najbolj značilna avtorjeva stališča do južnotirolskega vprašanja, do švicarskih Retoromanov in o veliki koristi, ki bi jo imela Italija, če bi valorizirala ladinski jezik in njegovo kulturo. Kajti: «... i cisalpini sono e si sentono italiani» — kar dokazuje dejstvo, da je takšna in se takšna tudi furlanska skupina — njihov jezik je jezik ali bolje, ker samo po sebi vprašanje »jezik« — narčje nima nobenega pomena bi morala biti njihova govorica upoštevana in kulturna kot jezik — v novi deželi pa bi se množica Nemcev znašla združena z množico Italijanov, precej večjo od tiste na Tridentinskem».

Dalje beremo prav tam še: «S pridobitvijo zaupanja Ladincev bi jih mogla Italija — in samo ena — štiti le na način, ki jamči ohranitev jezika: njegovo poučevanje začeni v osnovnih šolah, skupaj z italijansko ... S tem sistemom, bi Italija dala najbolj veljaven, starodaven, nepobiten dokaz, poleg zemljepisnega, glede upravičenosti svoje pravice do alpske meje, in vrednotenje ladinske govorice, ki ima svoje korenine v rimljanstvu, neposredne dedine jezika legionarjev, prav gotovo ne bi škodovala stvari enotnosti, tudi duhovne, Italijanov.»

Ostala poglavja knjige obravnavajo «Sedanja ladinska območja», in sicer v švicarskem kantonu Graubünden (Il Grigioni) z glavnim mestom Chur (Coira), kjer živi zahodna skupina Ladincev (40.000), Dolomiti z osrednjo skupino (30.000) in Furlanija, ki bi bila velična skupina (700.000) poleg dveh «ancim» (Cadore z dolinoma Val di Sella in Val di Non). Drugo poglavje nosi naslov «Caratteri del Ladino e popoli di Sestrato», tretje: «Il ladino come il basso impero e il ladino come lo suo diretto erede», četrto smo že omenili, peto: «Ladinci od 1918 do današnjih dni» ter zadnje: «Ohris domne restavracije retijske dežele».

To naše kratko poročilo o tej največji publikaciji o Ladincih bi bilo prav gotovo pomanjkljivo, če ne bi opozorili bralca tudi na zelo kritično avtorjevo — verjetno nekoliko pretirano — ugotovitev glede stanja in posledice odnosa južnotirolske SVP do ladinske manjšine (med nemško manjšino). Najprej beremo na str. 104 glede južnotirolskega »paketa« in ladinskih upov v tem pogledu:

«Ni bilo iluzij: največja možna koncesija, ki se je mogla zamisliti glede še večjega »poliglotizma«, raztegnjenega tudi na Fasso, ali umreti italijanske ali nemške smrti ... je bila povsem negirana ... v Val Fassa je bilo uveljavljeno načelo pouka italijansko in v ladinski: toda slednje v tistem povsem podrejenem in nezadovoljivem pokraju, v katerem je v drugih dveh dolinah».

Na naslednji strani z začudenjem preberemo naslednje stavke: «... položaj prepustnosti Nemcem, v katerem se nadaljuje preživljanje pojavov, ki neposredno težijo k popačenju etnične sestave, kot v najboljših časih germanizacije nacionalističnega divjanja. V zadnjih habsburških letih. In leta 1973 je neki svetovalec SVP predložil zakonski osnutek, da se uvedejo v ladinskih dolinah italijanske ali nemške šole, na zahtevo staršev učencev. Predlog ima namen popolnoma izločiti »ladinske« šole (dejanska italijansko-nemške z nekaj malega ladinske) ...»

Ob zaključku predzadnjega poglavja na je naveden še naslednji poučen podatek:

«Na podlagi vsega tega obravnavanja se danes Ladinci lahko razdelijo na tri kategorije, ki predstavljajo tri stadije sprčo zmanjševanja življenjskosti govorice.

V prvem stadiju so tisti, ki jim ne grozi nobena nevarnost: v drugem so tisti, ki po ladinski se govorijo, toda so že v nevarnosti;

v tretjem pa so tisti, ki po ladinski ne govorijo več, toda se zavedajo svojega porekla ...»

Avtor uvrsti nato v prvo kategorijo Furlane, ki pa «se čutijo Italijanci»; v druge dolomitičanske Ladince, ki se «deloma čutijo Italijanci», deloma pa tretje ljudstvo, a v to kategorijo spada tudi del švicarskih Romanov; v tretje pa spada del Ladincev iz Doline Gardene.

Končno omenja avtor knjige še redne vsakoletne ladinske kongrese. Pred dobrim tedom pa smo brali v dnevnem tisku, da bo Kulturni ladinski institut organiziral v Vigo di Fassa študijsko zborovanje o «Ladinski dolomitski bitnosti».

p. g.

JOŽE SPACAL V SEŽANSKI MALI GALERIJ

Jože Spacal — Poletni večer (sitotisk 1976)

Vse kaže, da je sežanska Mala galerija vzbudila veliko zanimanja za likovno umetnost. Razstava grafik Jožeta Spacala je druga po spomladanskim otvoritvi galerije.

Zdi se prav, da organizator daje prednost domačim likovnikom, ki so se doslej vsepovedno predstavljali, le doma jih nismo poznali.

Ze prva razstava Roberta Hlavatja je doživela presenetljivo število obiskovalcev (okrog 2500), kar je zgovoren dokaz, da v Sežani nismo tako ravnodušni do kulturnih vrednot, kot se čisto krat misli. Prav tolikšno zanimanje je za Spacalovo razstavo, saj je opaziti, da v času, ko je obiskovalcem na ogled, prostor Male galerije nikoli ni prazen.

Evgen Princič je v uvodnih besedah ob otvoritvi povedal, da se z razstavo Jožeta Spacala začne akcija tedna Komunistična sežanska z geslom »Človek, delo, kultura«, katere namen je približati čim več kulturnih dobrin delovnemu človeku. Umetnikovo delo je predstavil Jure Mikuz, na

kar je razstavo odprl v imenu pokrovitelja delovne organizacije Kras-Jadran Sežana njen direktor Dino Pucer.

V Mali galeriji je na ogled sedemnajst najnovejših umetniških grafik, ubranih v čudovite kompozicije rumenorjavih tonov. Tudi najpreprostejše oko obiskovalca opazi, sicer nekoliko abstraktno odpirajoče se kovanje plod, ki po umetnikovih besedah simbolizira organsko jedro kot simbol življenja, ki se poraja v vseh smerih zakonov narave. V avli hotela Maestoso v Lipici je razstavljenih trinajst Spacalovih grafik iz starejšega obdobja. Praz ta zanimivih za ljubitelje likovnih umetnosti, tako pa tudi za strokovnjake, ki bi morda povedal svoje strokovno mnenje.

Jaz bi le rada povedala svojo misel organizatorju razstave v Lipici, ki čestokrat daje v avli prostor razstavam, ne poskrbi pa, da bi ta razstava dosegla svoj namen. Razstava je lepo zaprta v svoj prostor, za zagrnjenimi okenjskimi zavesami, v temi, plakata, ki ga trenutno nadomestja majhno vabilo za razstavo, skorajda ni mogoče opaziti, tako da slučajni obiskovalce razstave ne more opaziti. Kdor pa za razstavo ve in si jo hoče ogledati, mora prav vljudno prositi, da mu v recepciji prikaže polovico luči v razstavnem prostoru. Kaj bi bilo res pretežko imeti vrata razstavnega prostora odprta? Bi bil prevelik strošek imeti v razstavnem prostoru prižgani vsaj polovico luči? Sicer se vprašamo, čemu je tam razstava.

P.S. Priobčena slika je razstavljena v hotelu Maestoso v Lipici.

Lučka Čehovin

Tolminski slikarji ljubitelji prirode

Navazanost na tolminsko zemljo - prevladujoči motiv - Po potresu ima razstava še poseben pomen

Vse od leta 1970 so se vrstile slikarske razstave posameznih slikarjev-amaterjev v Mali galeriji Tolminske knjižnice v Tolminu. Od prve razstave dne 17. XII. 1970 se je razstavlilo 39 razstavljalcev, ki so ljubiteljem slikarstva prikazovali svoja dela. Zanimanje za te razstave je bilo precejnejše, kar potrjuje, da imajo Tolminci razvit čut za umetnost.

Slikarji sami so začutili potrebo, da se združijo, da bi tako organizirani lahko skupno nastopali na razstavah. Tako je prišlo do ustanovitve likovne sekcije, ki trenutno združuje 22 slikarjev-amaterjev. V sredo, 1. septembra se je na svoji prvi skupinski razstavi s 77 del predstavilo 16 slikarjev-amaterjev. Predsednik ZKPO Ivan Jermol je v svojem otvoritvenem govoru poudaril, da se je razstava udeležilo presenetljivo veliko števil slikarjev-amaterjev in da Tolminci cenijo svoje slikarje in iskreno pozdravljajo ta njihovo prvi skupen nastop.

Dan po odprtju smo obiskali razstavo z namenom, da napišemo nekaj vtisov za javnost. Ne lastimo si pravice, da i to razstavo kritično ocenjevati. To prepuščamo poklicnim ocenjevalcem. Za nas je več kot zadovoljivo dejstvo, da so slikarji-amaterji na tej svoji prvi skupinski razstavi v svojih razstavljenih delih izpricali svojo navezanost na to tolminsko zemljo. Bili smo prijetno presenečeni, ko smo pri ogledovanju razstavljenih del našli kar 16 motivov, ki prikazujejo našo Sočo, obdano s tolminskimi gorami in planinami. Dobili smo vtis, da naši slikarji — prav tako kot pesnik Simon Gregorčič pred skoraj devetdesetimi leti — občutijo lepoto »ke Soče in njene okolice. Lahko poudarimo, da celotna razstava pušča vtis, da so slikarji-amaterji močno zasedani v to tolminsko pokrajino. In prav je tako!

Naj omenimo nekatere izmed razstavljenih del. Takoj desno ob vhodu razstavlja štiri intarzije Peter Blažević. Naprej na desni ima Peter Kajzer razstavljenih osem motivov iz narave: Hrast, Paša, Konj, Skale, Potok, Vrtnici. Ko zolec in Senca. Njegove slike puščajo gledalcu močan vtis zaradi močnih barv. Jani Kemper se predstavlja s tremi motivi reke Soče. Vid Miklavčič prikazuje štiri pokrajinske motive. Andrej Jermol je ves zagledan v Tolmin in okolico. Na razstavi ima tri motive Tolmina, dva iz Zatolmina in enega iz Žabč. Ze znani Rudi Šturm iz Kamnega razstavlja štiri portrete, Danica Kušcer se

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V ŠPORTNEM CENTRU HRVAŠKE V DALMACIJI

Desetdnevne delovne počitnice
openskega Poleta na Badiji

Nastop kotalkarjev na Lidu - Začetek priprav košarkarjev

Preteklo soboto so se s Korčule vrnili kotalkarji in nekaj košarkarjev openskega Poleta, ki so v športnem centru Hrvatske na Badiji prebili deset dni počitnic. Mladetvo poletovce so spremljali tudi nekateri starši, tako da je skupina štela kar 42 oseb.

Pravzaprav to niso bile samo počitnice. Skupino je namreč spremljal tudi prof. Ivan Peterlin, ki je ves čas bivanja na Korčuli pripravil mladino, da bi si pridobil čim več kondicije. Tako se je že ob 7. uri zjutraj začela telovadba, ki je trajala uro in pol, potem pa je bil zajtrk. Dopoldne je bilo kano, pa in tu je treba omeniti, da so imeli ves čas letovanja lepo vreme - po kosilu pa počitek in spet kopanje. Ob 17.30 so bile na vrsti razne športne igre in telovadba. Poseben poudarek je prof. Peterlin dal prav plavanju in reči je treba, da so bili vsi zadovoljni. Telovadili so tudi starši, seveda posebej, in kot smo si šli, so bili tudi oni zelo zadovoljni.

Športni center Hrvatske je na otoku Badiji, vsega kakih 10 minut z motornim čolnom od Korčule. Tu gojijo vse vrste športov in v ta namen imajo tudi vse priprave ter seveda igrišča. Visok borov gozd sega prav do morja, ki je kristalno čisto. Ni avtomobilov ne motorjev, tako da je kraj res primeren za letovanje. Spočetka so poletovci nekoliko težili nad hrano, ki ni bila po njihovem okusu, a so se privadili tudi temu, tako da so vsi izrazili željo, da bi se prihodnje leto spet vrnili.

Takoj po povratku s Korčule pa je kotalkarje že čakal nastop na beneškem Lidu. Tja jih je namreč povabil hokejski in kotalkarski klub Venezia, ki ima na Lidu svoje kotališče. Poletovi kotalkarji so tam nastopili v nedeljo popoldne, in sicer skupaj z domačini na kotalkarski reviji. Par Zdenka in Pavel, mladi Mauro Renar in skupine

«Spank», «Samba» in «Bikoborbe» so pošli velik uspeh, ki je prišel od izraza pri aplavzih številne publike.

Omenimo naj še, da so se začela tudi državna prvenstva v umetnostnem kotalkanju. V Rimu sta bila Zdenka Hrovatin in Pavel Sedmak, kjer sta med petimi dvojicami v vsedržavni kategoriji zasedla zadnje mesto. Danes pa bodo v Padovi nastopili trije naraščalniki, in sicer Boris Škrk, Devan Košuta in Mauro Renar. Slednja dva letos prvič nastopata v kategoriji naraščalnikov, Boris Škrk pa drugič. Na državno prvenstvo v kategoriji mladincev vsedržavne kategorije pa se pripravljata tudi Pavel Sedmak, ki bo nastopil 7., oziroma 8. oktobra v Trstu.

Tudi košarkarji so začeli s pripravi na bližnja prvenstva. Treninje so že v polnem teku, tako da lahko rečemo, da se je pri Poletu športna sezona 1976-77 praktično že začela.

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Prepričljiva zmaga
Jadrana nad Krasom

Kras — Jadran 0:5 (0:3)

KRAS: Škabar (Purić), Husu, Al. do Škabar, Walter Milić, Trampuš, Verginella (Gomizelj), Ljubo Milić, Blažina (Grizanc), Miloš Milić, Rebul, Guštin.

JADRAN: Piciga (Rastavac), Novelj, Stepančić (Zlatar), Krasnik (Muhametović), Bertok (Primžič), Marjion, Apolonio, Prodan, Finkšt, Stanković, Zvonar.

Trener: Petić.
Strelci: Finkšt (3-krat), Stanković ter Apolonio po enkrat.

Kras je odigral svojo prvo tekmo v letošnji sezoni na republiškem

igrišču. Izredno uigrani Jadran od Dekanov je slavil zelo visoko zmago. Premo gostov je prišla kmalu do izraza in odlični Stanković je prvi presenetil škabarija. Krasovci so s protinapadi zamudili nekaj ugodnih priložnosti za zadetek. Mladi srednji napadalec Finkšt je bil do konca polčasa še dvakrat uspešen.

V nadaljevanju srečanja so gostje kaznovali neizkušnost Krasove obrambe še z dvema goloma. Upoštevati je treba da je bila prva tekma v letošnji sezoni, zato je moštvo še neuigrano.

R. B.

Českoslovaška ekipa Technike iz Brna, ki se udeležuje Sokolovega turnirja v Nabrežini

NOGOMET

V PRIJATELJSKEM SREČANJU

OLIMPIJA Z NAJBOLJŠO POSTAVO
V ČETRTEK GOST PROSEČANOVMorda ne bo mogel nastopiti le reprezentant Ameršek
Primorje bodo ojačili igralci nekaterih ostalih naših klubov

Komaj se je zaključil tradicionalni Puntarjev memorial na Proseku že si bodo naši ljubitelji nogometa ponovno lahko ogledali lepo športno predstavo. V četrtek bo namreč na Proseku spet na sporedu ena izmed tistih nogometnih tekem, ki si jih naši navijači vedno ogledajo v velikem številu. Primorje je namreč povabilo v goste jugoslovanskega prvotiligaša, ljubljansko Olimpijo.

Ta ekipa tokrat ne bo prvič gostovala na proseškem igrišču. Pred nekaj leti se je že pomerila s Primorjem in je seveda tedaj slavila visoko zmago s 5:1.

Skoraj nobenega dvoma ni, da bo Olimpija tudi tokrat pokazala vse svoje odlike, saj bo, kot je zagotovilo vodstvo ekipe, nastopila z vsemi svojimi najboljšimi igralci. Edini, ki bo morda odstoten, je Ameršek, katerega je zvezni kapetan Ivan Toplak uvrstil med kandidate za jugoslovansko državno nogometno reprezentanco. Če ga bo uvrstil tudi med reprezentante same, potem, seveda, Ameršek na Proseku ne bo igral, ker se bo moral pripravljati na sobotno srečanje z Ilirijo.

Primorje samo močni Olimpiji, kajpak, ne bi moglo enakovredno kljubovati. Zato je vodstvo enajsterice sklenilo svoje moštvo nekoliko okrepiti in bodo za to tekmo obekali dres Primorja tudi nekateri igralci ostalih slovenskih zamejskih klubov. Prav to pa je poročilo, da bo tudi enajsterica Primorja zaigrala proti ljubljancem na primerni ravni in prav tako lahko že zdaj napovedamo, da tistim, ki si bodo v četrtek ogledali to srečanje, prav gotovo ne bo žal.

NOGOMET

OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Dve srečanj
v Novi Gorici

V okviru proslav občinskega praznika Nova Gorica, sta bili odigrani prejšnji teden kar dve nogometni tekmi z italijanskima ekipama.

V predtekmi so se pomerili železničarji-vozniki osebje iz Trsta s stanovskimi kolegi iz Nove Gorice. Zmagali so Tržačani z 2:0 (1:0), ker so imeli več kondicije in se je poznalo, da redno tekmujejo, dočim so domačini le sindikalni igralci in še to le v malem nogometu.

Gola sta dosegla v 15. minuti Matijassi in v 70. D'Agostini. Domačin Peršolja je v 65. celo zastrejal 11-metrovko, ki jo je upravičeno dozdil sodnik Glišović. Sicer pa se je vratar gostov Ravasini trikrat izkazal, ko je mojstrsko ubranil močne strelce Matiča in Peršolje. Domačini so imeli več zrelih šans v prvem polčasu, toda ni bilo realizatorja in tudi domači vratar Milost sicer dober rokometni vratar, ni bil preveč zanesljiv.

NK Vozila - S. Vendemiano 4:2

Igrišče odlično za igro, gledalec nad 500, sodniki: Pahor Davorin s pomočnikoma Glišović Miro in Pušić Markom, ki so brezhibno vodili srečanje.

S. VENDEMIANO: Della Libera, Breda, Dalcin, Sperandio, Fioretti, Stefan (kap.), Silvestrini, Moret, Gallo, Zorabella, Cipriani.

NK VOZILA: Vuk (kap.), Milič, Pini, Trpin, Žižmond, Humar, Kras.

ZA SOLIDARNOSTNO AKCIJO Z ŽRTVAMI POTRESA

ČLANOM POLETA IN OPENCEM!

Odbor športnega društva Polet je na svoji seji proučil položaj, ki je nastal po zadnjem potresu na potresnem območju Furlanije in Beneške Slovenije.

Odbor izraža vso svojo solidarnost z ljudmi tega področja, ki so sredi dela za obnovo svojih vasi in domačij doživeli nov udarec, zaradi katerega so se skupno s hišami in domačijami zrušili tudi njihovi uipi, da bi si še pred zimo postavili streho nad glavo. V tem dramatičnem trenutku, ko poleg vsega obstaja tudi resna nevarnost, da ljudje zapustijo svojo zemljo in odidejo v emigracijo, poziva odbor Poleta vse svoje člane in Opence sploh, da ponovno prislojijo na pomoč žrtvam katastrofalnega potresa in tako ne samo moralno, temveč tudi materialno izrazijo svojo solidarnost s prizadetimi prebivalci.

Odbor SD Polet poziva tudi ostala športna društva v zamejstvu, da se na svojih področjih samostojno vključijo v akcijo človeške

solidarnosti s prizadetimi prebivalci vsem Beneške Slovenije.

Prispevki za žrtve potresa se sprejemajo v krožku SD Polet v Konkoljski ulici št. 1 med 16. in 21. uro, pri Ediju Sosiču v Openski hranilnici in posojilnici (med običajnimi uradnimi urami) in pri odbornikih, oziroma pooblaščenih članih SD Polet. Zbrana vsota denarja bo izročena Koordinacijskemu odboru za pomoč žrtvam potresa v Beneški Sloveniji.

Odbor SD POLET

Pozivu Poleta so se včeraj odzvali: dr. E. Martelanc 35.000, Robi Hrovatin 5.000, Felice Ostrovska 50.000, E. Kraus 50.000, Robi Gantar 5.000, dr. Drago Gantar 10.000, Pavel Milič 30.000, Peter Brlec 10.000, Marino Košuta 10.000, Edi Sosič 15.000, Adrijan Sosič 5.000, Emil Bole 10.000, Evica Sedmak 10.000, prijatelji openske mladine 42.000 lir, Divna Čuk 5.000 lir, Edi Ostrovska 10.000 lir. Skupaj 302.000 lir.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Medconška turnirja v Manli in Bielju sta že za nami, vendar pa nas analiza partij še vedno spominja na turnirsko borbo. Tokrat bi prostor namenili dvema mladima šahistoma, ki sta s svojo igro presenetila šahovsko publiko. Prvi je jugoslovanski vele mojster Ljubomir Ljubojević, ki je izreden šahovski talent, z neverjetno sposobnostjo hitrega računanja in s sijajnim pregledom nad igro. Ljubojević je bil naveden v številnih odločilnih trenutkih in tako so prišle na dan nekatere njegove psihološke slabosti. Nadvse poceni je izgubil več točk. Samo če bi remiziral tri partije, ki jih je izgubil kot beli, na se brez težav uvrstil med prvo trojico. Res pa je tudi, da je veliko spregledoval in da tudi sam ni vedel, kaj je bilo vzrok za to. Po mnogih ocenah je nanj vplivala velika odgovornost, vendar bolj pred samim seboj, kot pa zaradi javnega mnenja in pisanja tiska. Vse naštetu pa je Ljubojeviću omogočilo, da je v Manli zamudil izredno priložnost za kvalifikacijo na kandidatske dvojboje.

Drugi igralec, ki je bil največje pozitivno presenečenje turnirja v Manli, je prvi italijanski vele mojster Sergio Mariotti. Ne samo izredne finiš na turnirju, ki je v zadnjih desetih partijah zbral sedem točk, tudi njegova igra pomenja največji uspeh italijanskega šaha. Vse to pa so tudi obresti organizatorjev številnih turnirjev v Italiji, ki tako omogočajo svojig igralcem merjenje moči s prekaljenimi igralci.

Današnji komentar smo posvetili prav srečanju med Ljubojevičem in Mariottijem. To je bila partija dveh mladih in včasih preveč zaletavih igralcev, ki pa se je srečno končala za Jugoslavo, ki je bil v kritičnem položaju, vendar pa je bila šahovska boginja Ceisa tokrat na njegovi strani. Pa si jo oglejmo.

L. Ljubojević — S. Mariotti
Sicilijanska obramba

Medconška turnir
MANILA 1976

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf5 5. Sc3 a6 6. Lg5

Ljubojević je izbral najbolj ostro nadaljevanje v Najdorfovi varianti sicilijance. Pogosto se uporabljajo tudi poteze 6. Le2, 6. Lc4 in 6. Le3.

6... e6 7. f4 b5

Igrano potezo je pred skoraj 20 leti prvi uporabil sovjetski vele mojster L. Polugaevski in tako je to dvorezno nadaljevanje dobilo njegovo ime. Teorija je o tej varianti imela dokaj različna mnenja, vendar jo v turnirski praksi zelo pogosto srečamo in to v partijah mladih, brezkompromisnih igralcev kot je tudi S. Mariotti.

8. e5 de5 9. fe5 Dc7

To je ključna poteza obrambe črne v varianti Polugajevskega.

10. De2

Poteza novejšega datuma, ki pa ni značilna za slog vele mojstra Ljubojevića, saj nazorno pokaže tudi nadaljnji tok partije. Standardno nadaljevanje 10. ef6 De5+ 11. Le2 Dg5: 12. Dd3 Df6: 13. Tf1 je močnejše in ga je Ljubojević uporabil v partijah z Meckingom in Las Palmasu 1975 in Georgiom na IBM turnirju v Amsterdamu leta 1975.

10... Sf4 11. 0-0-0 Lb7

Velika napaka bi bila vzeti kmet na e5. Na primer, 11... De5: 12. De5: Se5: 13. Sd5: in bel zmagaja. Ali pa 11... Se5: 12. Sd5: ab5 13. Td8+ itd.

12. Dg4 De5: 13. Ld3 h6 14. Lh4 g5 15. Td5 h5!

Odlična obramba poteza črne! Bel ni imel velike izbire v nadaljevanju in se mora odločiti za jemanje kmeta z damo, če ne pa izgubi figuro.

16. Dg5:
Na 16. Te5: sledi 16... hg4 in črni ostane materialno močnejši.

16... Lh6 17. Se6:?!
Dvorezna poteza s skakačem, ki vsebuje tudi zanko v kateri Mariotti tudi pade in tako omogoči nasprotniku, da izvede svojo zamisel.

17... Lg5: +?
Prav tako je slabo 17... De6:? ker sledi 18. Te6: fe6 19. Lg6+ Kf8 20. Tf1+ Kg7 (na 20... Kg8 igra beli 21. Lh7+ + Kh7 22. Tf7+ z matom.)

21. Tf7+ Kg8 22. Lh7+ +! Kf7: 23. Dh6: in beli zmagaja. Vendar pa je imel Mariotti možnost za rešitev, če bi igral 17... fe6. V glavni varianti bi sledilo 18. Lg6+ Kf8 19. Thf1+ in sedaj obrambna poteza 19... Df6! (slabše je 19... Df5 20. Tf5+ ef5 21. Te8+ z večnim šahom) in črni bi ohranil materialno prednost.

Ljubojeviću se tako obrestuje dvorezna igra.

18. Sg5: 0-0 19. Te5: Se5: 20. Lf5 Sg6?

Za črna je bilo boljše 20... Sbd7, saj bi tako aktiviral figure damskega krila, ki so ostale na izhodiščnih položajih.

21. Lg3 Sc6 22. Lh3 Tf4d8?

Se ena netočnost črna. Boljše je 22... Sc5.

23. Lc7 Td4 24. Sf3 Tg4?

Mariotti je preveč težil k neodločnemu rezultatu. On vrača kvaliteto, da bi izsilil remi v končni razobarnih lovcem. Vendar pa pozabljamo, da sta na šahovnici ostali še trdnjavi in da ima Ljubojević prednost kmeta. Možno je bilo igrati 24... Tc4 25. Sd2 Tc3: 23. bc3 Sc7 z enako igro.

25. Lg4 hg4 26. Se1 Te8 27. Tf1 Sd4 28. Lb6 Sf5 29. Lc3 Se6 30. Sd3 Sc4

Črni manevrira s figurami, da bi pridobil na času, saj se mu bliža časovna kontrola pri 40 potezah.

31. Ld4 Td8 32. Lf6 Td6 33. b3 Sb6 34. Tf2 Lf3 35. Lg5 Sd5 36. Sd5: Td5: 37. Lf6 Sf8

V nadaljevanju 37... Tf5 38. Lc3 Le4 39. Tf5: Lf5: 40. Sc5 Lc8 41. Lf6 bi imel beli malo možnosti za uspeh, črna pa bi lahko mislila na remi.

38. h4! Sd7 39. Lc3 Se5 40. Sc5: Tc5: 41. Ld4 Td5 42. Td2 f5 43. Le3 Te5

Z zamenjavo trdnjav bi črni izgubil vsako upanje na rešitev.

44. Td8+ Kf7 45. Kd2 b4 46. Td4 a5 47. h5 Te4 48. Td6 Te7 49. Ld4 Le4 50. c4 bc3 (e.p.) 51. Lc3: Ke7 52. Tg6

Ljubojević ne dovoli črnu kravlju, da pride v središče borb na šahovnici.

52... Td7+ 53. Kc1 Td3 54. Le5 Tf3 55: h5 Tf1+ 56. Kd2 Kf7 57. Td6

Bel bi lahko hitreje zmagal s potezo 57. h7 Th1 58. Tg7+ Ke6 59. Lf4 td.

57... Tj2+ 58. Ke1 Th2 59. Lf4 Lb1

Ne gre jemanje kmeta 59... Ta2: zaradi 60. h7 Th2 (ali 60... Kg7 61. Ta7+) 61. Th6 in beli zmagaja.

60. a3 Lc2 61. b4 ab4 62. ab4 Le4 63. b5 Kf8 64. Ta7 Ld5 in črni je podpisal predačo, ne da bi počakal odgovor belega. Mnogi komentatorji so smatrali partijo za eno slabših Ljubojevićevih dosežkov na medconškem turnirju. Točka mu je padla tako rekoč iz neba!

Komentar: SILVO KOVAČ

SD Sokol praznuje letos svojo 10. obletnico ustanovitve. Ob tej priliki mu čestita in želi še mnogo uspehov v nadaljnjem delovanju.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

Danes se začenja pomembna
jadralna prireditev v Trstu

Italijo bo zastopalo deset posadk - Zanimiva jadrnica Tuscany B

Po končanih tehničnih pregledih, ki jih predvideva mednarodni pravilnik, se bo danes pričela prva preizkušnja za pokal Half Ton Cup. Ta manifestacija je ena od najbolj pomembnih v mednarodnem merilu, udeležujejo pa se je čolni razreda V — YOR. Celotno tekmovalenje, ki je lani bilo v Kanadi, bo potekalo v našem zalivu, vsebovalo pa bo tri preizkušnje na trikotnih progah, dolgih vsaka 22 milj, ter dve tekmi na daljših, zunanjih progah: prva, od Trsta do Sv. Ivana pri Rovinju, druga, dolga 250 milj, pa od Trsta do Benet in nato do Pulja ter nazaj.

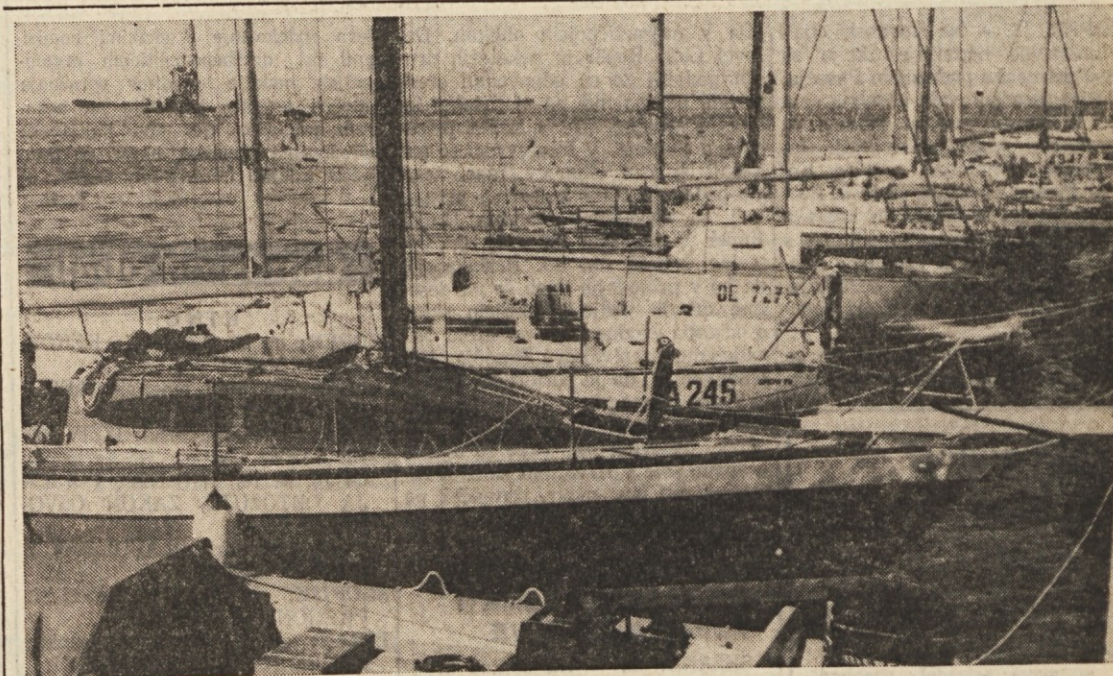
Italijo bo na tem tekmovalstvu zastopalo 10 ladij, ki so jih zbrali na kvalifikacijskem tekmovanju, ki je bilo prav tako v Trstu pred nekaj tedni. Med 18 nastopajočimi je takrat pripadala posada najbolj znanemu čolnu, Tuscany B, od društva Castiglione della Pescaia, s posadko Donnini (poveljnik), Moscatelli, Alessani, Francesi, Turi in Bocchini. O stala posadke nastopajo s čolni Ovo Sodo, Percepition, Balanzone, Malilli, Twins, Ziggurat, Hidro, Veronica in Luisa. Treba je poudariti, da je čoln Balanzone, ki je bil na kvalifikacijah četrti, last tržaške posadke, vključene v tržaško jadrnalno društvo, njegov kapitan pa je Ferro.

Tuscany B, na katerega polagajo Italijani največ upanja, je zelo vspešen čoln, ki se popolnoma razlikuje od tistih, ki jih lahko vidimo ob pomolih. Reklji bi, da je razlika med njim in ostalimi enaka kot med prototipi avtomobilskih tekmovalcev in serijskimi avti. To pa sploh odvarja duhu te prireditve, v kateri nastopajo razne vrste predvsem za-

to, da bi preizkušale razne tehnične novosti:

Poglejmo na kratko, katere so glavne novosti pri tem modelu, novosti, ki bi na podlagi teoretskih računov morale povečati njegovo hitrost. Ladijsko korito izhaja iz serijskih čolnov vrste CBS, vendar je zelo razbremenjeno, poleg tega pa podaljšano v smislu, da so ga na polovici presekali in mu dodali še meter dolžine. Zadnjega dela (preklnega) korita sploh ni, zato se izognejo njegovemu negativnemu doprinosu trenja v zraku. V prednjem delu korita pa so napravili dve veliki odprtini, skozi katere se zrak usmeri na jadro, zaradi česar se izračunanih shem pa povzroča pri tem vrtnačast pritisk, ki bi moral, po mnenju proizvajalcev, še dodati nekaj hitrosti. Tudi krov je izredno razbremenjen, tako da lahko člani posadke stopajo le na točno določene točke, ker je v nasprotnem primeru tenka lesena plast ne zdržala njihove teže! To lahko še bolj očito kaže za kakšne ekstremne tehnične spremembe so se izvedeni odločili. Za razliko od večine ostalih jadrnic pa je flog pripet na 7/8 višine jambora in ne pri vrhu. Jambor je sicer povzet iz serijskih čolnov vrste Soling, le da so ga nekoliko podaljšali.

Veliko zanimanja za ta čoln pa je predvsem zaradi tega, ker so si ga izdelovalci zamislili za tekmovalca, v katerih pride le do šibkejših vetrov, njegova uporabnost v primeru tekmovalca z burjo pa je še zelo negotova. To se je namreč izkazalo že v kvalifikacijskem nastopu. Takrat se je namreč tekmovalce za-

Trst je gostitelj velikega mednarodnega jadrnega tekmovalca za «Pokal HTC». Na sliki vidimo ob pomolu jadrnice (zgoraj) in sedež prireditvenega odbora v Pomorski postaji (spodaj)

TRŽAŠKI DNEVNIK

HVALEVREDNA POBUDA KMETIJSKE ZADRUGE

ZA NAŠE PRIDELOVALCE OLJK JE NAKUP TORKLJE RES NUJEN

Naši kmetje nosijo stiskati oljke v Bassano del Grappa - Sestavili so posvetovalni odbor pridelovalcev oljk

V sredo zvečer so se v dvorani Kmetijske zadruge v industrijski co ni sestali predstavniki kmetijske za-
druge s pridelovalci oljk, da bi skupno razpravljali o prečnem pro-
blemu, ki že več let tare kmetoval-
ce te stroke. Na Tržaškem sploh ni
torkle, v kateri bi lahko domači
kmetje stiskali svoje oljke, zato jih
mora vsako leto prevažati v dalji-
ni Bassano del Grappa v Venetu,
da bi jih tam stisnili ter iz njih do-
bili olje. Vožnja pa je dolga, dosti
kmetov nima svojega prevoznega
sredstva, v Bassanu je treba čakati
tudi več časa na olje, skratka pro-
blemi so v tem oziru mnogo. Ven-
dar pa je iz statistik razvidno, da
se proizvodnja oljk na Tržaškem v
zadnjih letih veča in da je torej še
dosti zanimanja za to kmetijsko
stroko.

Prav zato so se pridelovalci oljk
zbrali, da bi skupno s predstavniki
Kmetijske zadruge razpravljali o
predlogu, o katerem govorijo že dve
leti in sicer o nabavi nove stiskal-
nice za oljke, katero bi lahko ure-
dili v velikem skladišču te zadruge.
Tako bo odpadla dolga pot v Bas-
sano, vendar pa nastaja vprašanje,
če bi se ta nakup v višini več mili-
onov lir splašal. V dolinski in mili-
ski občini pridelujejo namreč let-
no okoli 700 stovov oljk. Pridelke
torej ni velik. V kolikor pa ne bi
bilo treba za stiskalnico zgraditi
novih prostorov, ker je že na raz-
pologo skladišče Kmetijske zadruge
in bi bilo treba le nakupiti stroje,
je bila načelna izhodišna točka ta,
da se stiskalnice le kupi.

Po uvodnem govoru predsednika
zadruge Dušana Kodriča in po iz-
črni razpravi, v kateri je spre-
govorilo mnogo kmetovalcev, ki so
obrazložili svoje predloge, so se vsi
strinjali, da je treba čimprej na-
naviti torklo, vsekakor pred decem-
brom, ko se oljke nabira. Kmetijska
zadruga je pridelovalcem oljk ob-
ljubila vs možno pomoč, od posoji-
la za nahavo strojev do nakupa sa-
mege, katerega mora opraviti izve-
denec. Zadruga si bo med drugim
za ta objekt skušala prisrsketi dr-
žavno podporo ali vsaj posojilo. Po
drugi strani pa so pridelovalci oljk
sestavljeni posvetovalni odbor, ki bo
skrbel, da bodo nakup in vse za
to potrebne predmete proti vhodnim
vratom ter razbili nekaj šip. Tedaj
so nastopili trije agenti javne var-

SINOČI PRED GLEDALIŠČEM ROSSETTI

Demonstracija proti nastopu glasbenega ansambla New Trolls

Med izgredi 4 agenti ranjeni - Aretiranih 5 pripadnikov Lotta Continua

Sinočni nastop znanega glasbene-
ga ansambla New Trolls v gledali-
šču Rossetti je izzval nered. Večja
skupina pripadnikov kulturnega ko-
lektiva proletarske demokracije se
je zbrala pred gledališčem ter de-
monstrirala proti temu glasbenemu
nastopu, ki naj bi bil tipičen odraz
potrošniške kulture. Tako je bilo re-
čeno v posebnem letaku, ki so ga
pripadniki omenjenega kolektiva
razdeljali pred gledališkim vho-
dom. Odgovorni organi namreč po
menju kolektiva prikrivajo pomanj-
kave ustreznih struktur ter prave
kulturne politike s takimi psevd-
kulturnimi koncerti.
Skupina je pred pričetkom nastopa
skušala priti v dvorano, a so ji
varnostni organi to preprečili. Raz-
boriti mladeniči so nato začeli luča-
ti s frčami kamenje in manjše
kovinske predmete proti vhodnim
vratom ter razbili nekaj šip. Tedaj
so nastopili trije agenti javne var-

Radikalna stranka

za odpravo konkordata

V zvezi z glasovi o reviziji kon-
kordata med italijansko državo in
katoliško cerkvijo, nam je tržaška
sekcija radikalne stranke poslala ti-
skovno poročilo, v katerem poudarja
ostro nasprotovanje radikalcev vsa-
kšni pogodbi med državo in cerkvi-
jo, ki bi pogojevala kulturno in
moralno rast italijanskega naroda.
Zbiranje podpisov se bo začelo v
začetku prihodnjega leta, splošna
osveščevalna akcija pa se bo začela
že 20. septembra in bo trajala en
mesec. Predstavniki radikalne stran-
ke in drugih gibanj, ki se borijo za
odpravo konkordata bodo obveščali
prebivalstvo o akcijah, ki jih na-
meravajo sprožiti proti konkordatu.

D. J.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

PUNTARJEV MEMORIAL

Primorje drugo za Portualejem

Med začetniki je prvo mesto osvojila Costalunga,
pred Bregom - V malem finalu dobra igra Zarje

Letošnji Puntarjev memorial ra
Proseku je osvojila nogometna enaj-
sterica Portualeja, ki je v finalni
tekmi sinoči premagala Primorje z
1:0 (1:0).
Med začetniki si je končno zmago
zagotovila Costalunga, ki je v zad-
njem srečanju prepričljivo odpravi-
la Breg s 4:0 (2:0).
O zadnjih tekmah tega turnirja
bomo obširneje poročali v naši tor-
kovi številki.

Costalunga — Zarja 3:2
(1:0, 2:2)

COSTALUNGA: Furlan, Righer,
Montino, Bartolo, Tulliani, Plet, Bus-
si, Millo, Raseni (Carcangiu), Chio-
dini, Giraldi.

ZARJA: Babuder (Puzzur), Fran-
co, D. Marc (I. Grgič), Zagar, Poč-
kar, Krizmančič, D. Grgič, Kralj,
Trcon, R. Marc, I. Grgič.

STRELCI: v 24. min. Raseni, v
56. min. Franco, v 59. min. Giraldi,
v 69. min. Kralj, v 11. min. druge-
ga podaljška Carcangiu.

SODNIK: Rizzotti iz Trsta.
STR. SODNIKA: Soliman in Fei
iz Trsta.

Tekma za tretje mesto Puntarje-
vega memoriala, katero si je zago-
tovala tržaška ekipa Costalunge, se
je odločila šele po podaljških, potem
ko se je tekma po regularnem čas-
u zaključila 2:2.

Tekma je bila ena najlepših, kar
smo jih videli na tem turnirju. Obe
ekipi sta igrali odprto in se nista
ozirali na rezultat, tako da je bila
igra obeh ekip zelo hitra, včasih tu-
di borbeno in tehnično na dobri
ravn.

Tržščani so v prvem polčasu vo-
dili z golom prednosti, Raseni je
zelo lepo izkoristil podajo Giraldija
in neubranljivo premagal vratarja
Babudra.

V nadaljevanju je Zarja takoj za-
čela napadati in končno po dolgih
akcijah izenačila. Toda veselje Ba-
zovce je trajalo samo 3 minute,
ker so bili Tržščani, kmalu nato še
enkrat uspešni, čeprav s precejšnjo
srečo, saj je kriv za gol nedvomno
vratar Puzur. Po prejetem голу
Bazovci niso vrgli puške v koruzo,
tako je po pogledu v napad in za-
služenje izenačili s Kraljem (nedvom-
no najboljšim v vrstah Zarje). S
tem rezultatom se je tekma tudi kon-
čala.

Sedila sta dva podaljška po 15
minut vsak. Po prvem podaljšku je
rezultat ostal neizmenjen. V drug-
em pa, ko je Zarja stalno napa-
dala, je nasprotnik s hitrim proti-
napadom ukanil obrambo Bazovcev
in dosegel odločilni gol.
H. V.

TURNIR ZACETNIKOV

Primorje — Primorec 3:1
(1:0)

PRIMORJE: Sardoč, Metelko, Ru-
stia, Suc, Perco, Tafuro, Šferza,
Huez, Košuta, Candotti Ulivetti.

PRIMOREC: I. Grgič, Kralj, E.
Grgič, Finessi, M. Grgič, Gabrielli,
Mule, Salvi, I. Miljković, Kalc, F.
Miljković.

STRELCI: v 22. min. Košuta, v
31. min. I. Miljković, v 44. min.
Košuta, v 49. min. Candotti.

SODNIK: Tinta iz Trsta.

STR. SODNIKA: Fonda in Capel-
lina iz Trsta.

V tekmi za tretje in četrto mesto
je proseško Primorje zasluženje pre-
magalo solidno ekipo Primorca. I-
gra je bila vso tekmo zelo zanimi-
va in hitra. Na obeh straneh smo
videli mnogo akcij in strelav v vr-
ta, tako da sta bila oba vratarja
dokaj zaposlena. Vsekakor so ime-
li Prosečani v prvem in drugem de-
lu nekaj več priložnosti za gol, kot
Trebenci.

Prvi polčas se je končal z golom
prednosti «rdeče-rumenih». Takoj v
prvi minuti drugega polčasa pa je
Primorec izenačil. Po prejetem go-
lu so Prosečani takoj začeli napa-
dati in so najprej podvojili s Košu-
to, ki je na tem turnirju realiziral
kar 14 golov, kmalu nato pa še po-
višali rezultat s prostim strelom, ki
ga je točno izvedel kapetan Can-
dotti.

H. V.

MALO ZA ŠALO, MALO ZARES

Danes na Proseku tekma mladi-stari

Danes, s pričetkom ob 17. uri, bo
na proseškem igrišču Velika rouna
tradicionalna nogometna tekma med
stari in mladimi.

Na Proseku vlada veliko zanimanje
za današnje srečanje, saj ima nogo-
metna tekma med poročenimi in ne-
poročenimi že staro tradicijo. Vsi ne-
starno pričakujejo sodbika, ki bi mo-
ral prispeti na Proseko sam par mi-
nut pred začetkom tekme. Ob obeh
trenerjev ekip smo že zvedeli za
postav.

Mladi bi morali nastopiti, po vsej
verjetnosti, v tej postavi: Rico, Pi-
šola, Šangal, Ojaka, Mudras, Škr-
tuc, Fula II., Pićo, Papo, Uve in
Gudla II.

Stari pa: Furlan (Brkič), Gudla.

I. Fula II., Pinjeka, Puš I., Puš
II., Muc, Kampion, Grdelin, Pedal
(Urca), Kibija (Uelka).

Na Proseku se širi novica, da ima-
jo mladi v svojih vrstah skrivnost-
nega nogometaša in znanega mase-
rja: to je Gimmi Gorgonzola, ki že
z rahlim drgnjenjem ozdravi vsako
bolečino.

Poraženi morajo po tradicijo vleči
na vozu zmagovalce, od nogometne-
ga igrišča do vasi. Če se tekma
konča pri neolocenem rezultatu,
morajo nogometaši obeh moštev pe-
ljati godbo.

Po tekmi bo na Proseku ena Ba-
lancu večerja za vse igralce. Zma-
govalci bodo jedli ribe, poraženci pa
fižol.

Lansko leto se je tekma končala
neodločeno. Ali se bo tudi letos zo-
dilo tako? V tem primeru bi ribe
jedla godba, obe ekipi pa fižol. Kaj
se bo zgodilo, to bomo videli danes
na igrišču Velika rouna.
H. V.

V anticipirani tekmi 1. jugoslov-
ske zvezne nogometne lige je včeraj
Radnički premagal Velež s tesnim
izidom 1:0.

Novi trener švicarske državne no-
gometne reprezentance je postal Ju-
goslovian Miroslav Blažević.

V A skupini italijanskega nogomet-
nega prvenstva C lige bodo posamez-
ne tekme sodili ti sodniki:

ALBESE — PADOVA
Antonio Adamo
BIELESE — PERGOCREMA
Liberato Esposito
C. SOTTOMARINA — S. ANGELO L.
Giancarlo Pirandola
CREMONESE — BOLZANO
Giancarlo Redini
JUNIORCASALE — MANTOVA
Antonio Gazzari
LECCO — ALESSANDRIA
Andrea Materassi
PIACENZA — VENEZIA
Romeo Paparesta
PRO PATRIA — UDINESE
Benito Foschi
SEREGNO — PRO VENCELLI
Antonio Prato
TREVISO — TRIESTINA
Renzo Vitali

ATLETIKA

V SKOKU V DALJINO

Nenad Stekič zmagal na mitingu v Parizu

Nastopila je vrsta znanih atletov

Na mednarodnem atletskem mitin-
gu v Parizu je včeraj nastopila vr-
sta odličnih tekmovalcev. Slabo vre-
me je preprečilo doseganje boljših
rezultatov, vendar pa si je tekmoval-
ec kljub temu ogledalo veliko šte-
vilo ljubiteljev atletike. Nastopil je
tudi Jugoslovian Stekič, ki je v sko-
ku v daljino zmagal, čeprav ni do-
segel osemsternske znanke.

NEKAJ REZULTATOV
400 m ženske
1. Szewinska (Polj.) 51"3
2. Haggman (Fin.) 51"8
3. Delachenal (Fr.) 53"9
400 m moški
1. Herman Frazier (ZDA) 46"6
2. Laster (Fr.) 46"7
3. Malingre (Fr.) 48"1
100 m moški
1. Steve Riddick (ZDA) 10"2
2. Abrahams (Pan.) 10"4
3. Wells (ZDA) 10"6
disk moški
1. McWilkins (ZDA) 68.28
2. Powel (ZDA) 61.72
3. De Vincentis (It.) 58.74
3000 m moški
1. John Walker (NZ) 7"52"4
2. McDonald (ZDA) 7"54"8
3. Red Dixon (NZ) 7"59"4
400 m ovire
1. Bolding (ZDA) 49"8
2. Pascoe (VB) 51"2
3. Klein (Fr.) 52"2
1500 m ženske
1. Dumont D'Henry (Fr.) 4'30"7
2. Colette Besson (Fr.) 4'35"3
3. Navarro (Fr.) 4'35"8
200 m moški
1. Quarrie (Jam.) 21"2
2. Laster (Jam.) 21"44
3. Bigon (Fr.) 21"77
krogla moški
1. Feuerbach (ZDA) 20.01
2. McWilkins (ZDA) 19.66
3. Coquin (Fr.) 17.26
daljina moški
1. Stekič (Jug.) 7.98
2. Baumgartner (ZRN) 7.96
3. Robinson (ZRN) 7.89

LONDON, 18. — Na mednarodnem
atletskem mitingu v Londonu je Ame-

rikanec Stones v skoku v višino
osvojil prvo mesto (2,26) pred Po-
ljakom Wszolo (2,23).

Soldatenko prvak

MALMOE, 18. — Sovjet Soldaten-
ko je postal svetovni prvak v hoji
na 50 km v Malmoeju. To progo je
prehodil v 3.54"40". 2. je bil Meh-
kanec Vera (3.58"14") in 3. Fince
Salonen (3.58"53").

ODBOJKA

TROFEJA SOKOL

VATERPOLO

ITALIJANSKI POKAL

Florentia prvak

RIM, 18. — Florentia je osvojila
letošnji vaterpolski italijanski
pokal. V finalnem srečanju je pre-
magala Canottieri iz Neaplja z 9:6
(3:1, 1:2, 2:1, 3:2).

OBVESTILO

Slovenski pomorski klub «ČUPA»
obvešča svoje člane in prijatelje,
da bodo letošnje društvene rega-
te v Sesijskem zalivu 25. in 26.
septembra. Prva regata bo v sobo-
to, 25. septembra s startom ob
15. uri. Vpisovanje v društvenem
prostoru od 13. do 14. ure.

Druga regata bo v nedeljo zju-
traj s startom ob 10. uri. Vpiso-
vanje od 8. do 9. ure.

Nagrajevanje najboljših posadk
bo med družabnim večerom, ki
ga bo društvo priredilo teden
kasneje.

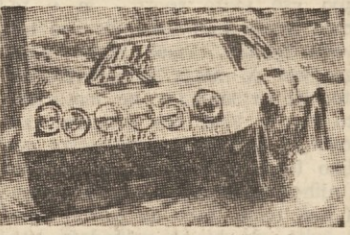
G. F.

AUTORALLY

PAHOR GIORGIO

Ulica Zonta 3/a, tel. 69-250

- Nadomestni deli za: fiat -
austin - renault - peugeot -
ford - volkswagen - nsu -
opel
- Oprema za rally
- Gume: Michelin - Uniroyal -
Kleber - Dunlop
- Originalni nadomestni deli:
Lucas - Marelli - Ferodo -
Abarth - VIDO

SPLOŠNA OPREMA

Korsic

od obrtniških izkušenj in trgovinske dejavnosti

- SERIJSKO POHIŠTVO
- POHIŠTVO PO MERI
- PREUREDITVE
- POHIŠTVO ZA TERASE IN VRTOVE

TRST, UL. S. Cilino 38 (pri cerkvi sv. Ivana), tel. 54-390

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni
prihranek,
ker da več škodljiv
okusne in dišeče kave.

CREMCAFFÈ praži kavo vsak dan
in jo sproti vsak dan dostavlja
CREMCAFFÈ Vam daje vedno vse najboljše

Cremcaffè PRIMO ROVIS

PAŽARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820-747 - Industrijska cona
PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29-210

DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - TEL. 793-735 - 750-575

E N E L

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini, 3

POSOJILO V OBVEZNICAH 9% 1975 - 1985 ZA 300 MILIJARD LIR

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo 13. septembra 1976, ter v smislu zakonskih
predpisov in pravilnika bodo s 1. decembrom 1976 vnovčljive «alla pari»

pri običajnih poverjenih bančnih zavodih vse obveznice, ki sestavljajo

naslednjih trideset oštevilčenih «serij» 1 - 5 - 19 - 56 - 61 - 86 - 91 - 93 -

96 - 100 - 123 - 124 - 135 - 136 - 143 - 145 - 148 - 151 - 159 - 169 - 189 -

214 - 223 - 243 - 245 - 246 - 251 - 258 - 263 - 280 ki so bile izžrebane in

bodo izplačljive v smislu amortizacijskega načrta.

Solidarnost prebivalstvu Posočja!

Delavci Leka se odpovedujejo
proslavi «30-letnice» tovarne.
Po prvih poročilih o tragediji,
ki je znova prizadela prebival-
stvo potresnega območja, so de-
lavci Leka takoj reagirali in
sklenili poslati pomoč.

V petek zjutraj se je sestel
odbor za poslovne odnose, štab
za civilno zaščito in predstavi-
ki društvenih političnih organiza-
cij. Sklenili so, da bodo ogro-
ženim prebivalcem takoj poslali
3 priklovice ter ponudili za za-
časno uporabo 6 sob s 24 le-
žišč v Počitnem domu v Umagu.

Poleg tega bodo sredstva, zbra-
na iz sklada za pomoč družbe
no političnim organizacijam v
višini din 100.000, dodatnega eno-
dnevnega zaslužka ter sredstev
namenjenih za proslavo 30-letni-
ce tovarne, namenilo prispevali
za gradnjo montažnih hiš za naj-
bolj potrebne prebivalce.

Računajo, da bodo na ta na-
čin zbrali okrog 600.000 din.

Obvestili pa so tudi štab za
elementarne nesreče Ljubljana-
Šiška, da so pripravljali nuditi
kvalificirano delovno silo za cim-
hitrejšo odpravljanje posledic v
prizadetih krajih.

SPOMINSKA RAZSTAVA OB 50-LETNICI SMRTI ZOFKE KVEDROVE

SEŽANA, 18. — Na obalno kraš-
nem področju so dneve zabeležili dva
pomembna kulturna dogodka. V Se-
žani so odprli spominsko razstavo
ob 50-letnici smrti slovenske pi-
sateljice Zofke Kvedrove. Na razstavi
so vsa pomembnejša dela te po-
membe slovenske pisateljice, ki je
bila hkrati tudi odlična borka za
socialne pravice slovenskega naro-
da ter za enakopravnost žena. Pri-
reditev je vključena v Teden Komu-
nista, ki je zdaj v Sežani pod geslom
«človek, delo, kultura». Razstava,
kjer so ob otvoritvi tudi brali dela
Zofke Kvedrove, bo odprta do 11.
oktobra.

V piranski galeriji pa so odprli
razstavo beneškega slikarja Carmela
Zottija. Odprta bo do 15. oktobra,
umetnik pa razstavlja 50 risb in
graf.

RESITEV VPRAŠANJA

VIDNOSTI KOPRSKE TV

KOPER, 18. — Komisija za infor-
miranje, tisk in založništvo pri sa-
moupravnih interesih skupnosti za
prosveto in kulturo pripadnikov ita-
lijskega narodnosti je na redni seji
v Kopru proučila program dejavno-
sto za prvo polovico prihodnjega
leta. Program med drugim predvi-

danesh ob obali

KINO

KOPER: ob 10. slovenski: KEKCE-
VE UKANE;
ob 16., 18. in 20. ameriški: ŠERIF
IZ DRŽAVE TENNESSEE.

IZOLA: ob 10. italijanski: IZZIV BE-
LE ŠAPE;
ob 16. in 18. italijanski: POLICI-
JA OBTOKUJE, ZAKON OSVO-
BAJA;

ob 20. francoski: PLAVOLASEC S
CRNIM ČEVILJEM.

ŠKOFIJE: ob 17. in 20. ameriški:
PREGON.

PIRAN: ob 10. japonska risanka:
MAČEK NA DIVJEM ZAHODU;
ob 16., 18. in 20. ameriški: UJET-
NIK DRUGE AVENIJE.

PORTORAJ: ob 20. švedski: NOVA
DEŽELA.

TRGOVINE

V nedeljo dopoldne bodo dežura-
le na obali:

v Kopru: Samopostrežna v Zuster-
ni; v Piranu: Samopostrežba in Sad-
je zelenjava na Trgu bratstva in
Sadnje zelenjava A. Muzenič, v Por-
toraju: Samopostrežna Koloniale,
Sadje zelenjava KZ in mesnica E-
mona, v Luciji: market Nanos, v
Izoli: Turpoljace v Pittonjevi ul.,
Nanos v Dantejevi ul. in KZ v Lju-
bl